

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. az.

A büntető novelláról.

Irtta: K. Nagy Sándor kir. törvényszéki bíró.

II.

Az egyes büntetendő cselekményekre vonatkozó rendelkezések a Büntető novella IV-ik fejezetében a pénzhamisításra, a szemérem elleni bűntettekre és vétségekre, a lopásra, csalásra és a kihágási büntető törvényben foglalt tulajdon elleni kihágásra vonatkoznak.

Ha a nyomozásnál nem nagy hasznát vennék is ennek a csendőrök: még ugyis ismertetni kellene ezeket a módosításokat, de annál inkább kell ismertetni, mert csak úgy teljesíthetik helyesen a nyomozást s küldhetik megfelelő helyre tényvázlataikat, ha a módosításokkal tisztában vannak. Sőt mindentől eltekintve, a csendőrnek ismernie kell a büntetendő cselekményeket.

Ne féljenek! nem akarom én itt ismételné az általuk már ugyis ismert szakaszokat, csupán csak annyiban, a mennyiben ez a módosításokat megérthetővé teszi.

A pénzhamisításnál pl. elegendőnek tartom megjegyezni, hogy a Btkv. 203. §-ához az a pótlás történt, hogy ha a pénzhamisítás tárgya a koronánál kisebb névértékű váltópénz, vagy azt pótló papírpénz és a hamisított pénz nem képviseli valamely külföldi pénznek számítási egységét, a cselekmény vétség, a melynek kísérlete is büntetendő. (39. §.).

Est úgy kell érteni, hogy ezután csak az 1, 2, 10 és 20 filléresek meghamisítása fog vétséget képezni, de az egy koronás és nagyobb értékű pénznemek meghamisítása büntetettnek minősül. A külföldi pénznemekről szóló rendelkezést pedig úgy kell érteni, hogy ha azok kevesebb értékűek is, mint a mi koronánk (pl. az olasz lira, a francziák frankja), azoknak meghamisítása mégis büntetett, ha ott számítási egységet képeznek, azaz olyan gazdasági szerepet visznek, mint nálunk a korona. Így a lira és frank meghamisítása éppen úgy büntetendő, mint a koronáé és nagyobb pénzértékéé.

A Btkv. 204. §. hatályon kívül helyeztetven, a Bu. 40. §-a lépett helyébe, mely a pénzhamisítás büntetésének (3—5 évig terjedhető börtön, 4000 koronától hatézer koronáig terjedhető pénzbüntetés, illetve öt évtől tíz évig terjedhető fegyház és nyolcezer koronáig terjedhető pénzbüntetés) valamint a pénzhamisítás vétsé-

gének büntetését (6 hótól 3 évig terjedhető fegyház és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetés) határozza meg.

A Btkv. 207. és 208. §-a hatályon kívül helyeztetven, a 41. §. a hamis pénz forgalomba hozataláról s a 42. §. ennek büntetéséről szól. (3 évig terjedhető fegyház és 6000 koronáig terjedhető pénzbüntetés, illetőleg 3 vagy 2 évig terjedhető börtön, 4000 vagy 3000 koronáig terjedhető pénzbüntetés, vétség esetében 6 hónapig terjedhető fegyház és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetés.)

A szemérem elleni bűntettek és vétségek 247. §-a kibővítést nyert e törvény 43—47. §-aival, melyek a kerítésről intézkednek.

Nem lehet eléggé dicsérni ezt az intézkedést, mely hivatva van a lélek-kufárokat, az erkölcstelen erkölcslontókat méltó büntetésben részesíteni. Így talán majd ritkulnak az a fajta esetek, mint a milyen egy az ez évben lezajlott nagy izgalommal tárgyalt bűnügy befejezése után történt, a mikor a szabadon bocsátott fiatal leányt már a börtön kapujában várták a lélek-vásárló kerítők s mert itt nem juthattak hozzá, utána utaztak falujába s visszavitték a városba — kisasszonynak és jó drágán eladták.

Ez az új törvény különösebben védelmébe veszi a 20 éven aluli nőket. És nemcsak a kerítést bünteti, hanem büntetettnek minősíti a becsület utjáról letért nőnek akarata ellenére a bordélyházban, vagy hasonló üzemben bármily okból visszatartását.

A kerítés vétsége 2 évig terjedhető fegyházzal, a kerítés büntette 3 évig terjedhető börtönnel, esetleg 3 évig terjedhető fegyházzal, ezen kívül még a nyereségvágyból elkövetett kerítés vétsége 100—200 koronáig, a büntette pedig 400—4000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel is büntetettik; a ki pedig a nőt bordélyházban, vagy hasonló üzemben elhelyezés végett külföldre szállítja, vagy szállíttatja: 5 évig terjedhető fegyházzal és 1000—5000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel; üzletszerű elkövetés esetében, úgyszintén ha a tettes ugyanilyen büntetett miatt már egyszer 10 éven belül büntetve volt: 5—10 évig terjedhető fegyházzal és 2000—8000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

No már most aztán a nyomozó csendőrökhöz szólok.

Ha kerítésről van szó, arra kell vigyázni, hogy ezek között van egy olyan vétség, mely miatt a büntető eljárás csak magánindítványra indítható meg, habár ezt

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszert, húr, stb., mint **Reményi** legújabb képe a jegyzéket át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve kuldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjazásul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszer javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerrel külön külön árajegyzék kerend.

után nem lehet visszavonni. Ezt a vétséget az követi el, a ki valamely tisztaságos női erkölcsötlen célra önértékből más részére szándékosan megszerez, vagy megszerezni törekszik, ha a nő életének 20-ik évét még be nem töltötte. (43. §.)

Mikor tehát ilyen esetről hallanak, legelőször is azt puhatólják ki, hogy a nő betöltötte-e a 20-ik évét, vagy sem? Ha betöltötte a csupán a fentebbi módon történt az elcsábítása: akkor eredménytelen lesz az utólagos panaszkodása, ha pedig nem töltötte be és panaszkodik: vegyenek ki tőle magánidtványi nyilatkozatot szabályszerűen kiállítva csak azután járjanak el ügyében, mert ilyen nyilatkozat nélkül az eljárás még nem indítható. Ugyanítt vegyék figyelembe a Szolgálati utasítás 98. §-át és a Függelék C. D. mellékletét.

Ne felejtsek el, hogy a kerítésnek csupán ezen egyetlen egy esetében van csak a magánidtványinak belye, míg minden más esete hivatalból üldözendő, mert — a mint a törvény indokolása mondja — a közrendnek nagy érdeke, hogy ily esetek büntetlenül ne maradjanak.

Ha tehát kerítésről nyernek tudomást, annak kipuhatólása legyen a legelső, hogy nem a bordélyházba, vagy hasonló üzletbe juthatás volt-e a kerítés célja? Ha igen, akkor ez még vétség esetében is hivatalból üldözendő büncselekmény, melynek a kísérlete is büntetendő. És a törvénynek és a könyörületességnek tesznek szolgálatot, ha a bordélyházban akarata ellen bármily okból visszatartott nőnek ügyét mielőbb a bíróság elé juttatják. A bordélyos egy pillanatig sem tarthatja vissza akarata ellenére a nőt bordélyházában, biában mondja, hogy neki tartozik, vagy bizonyos időre állott be hozzá, hogy az cselédül van felfogadva; semmiféle ürügy nem elég a visszatartásra.

A lopásra vonatkozólag érdekes újításokat hozott be az új törvény. Nevezetesen hatályon kívül helyezvén a Btkv. 334 és 340. §-át, ezek helyébe a 48 és 49. §-okat tette.

A Bn. 48. §-a így szól: «Ha a lopott dolog értéke kétszáz koronánál nem nagyobb: a lopás vétség, ellenkező esetben büntett. A lopott dolog értékének az veendő, a mely értéke a dolognak a lopás idején volt.»

Jól emlékeznek, hogy eddig az ötven forint, vagyis a 100 korona volt az értékhatár, a mely a lopás vétségét és büntetetté elhatározta; most, hogy enyhébb legyen a büntetés: ezt az értékhatárt a törvény kétszeresre felemelte, vagyis csak a 200 koronát meghaladó lopás képez büntetetté, ha t. i. más minősítő körülmény nem torog fenn.

De még figyelemre méltóbb ennél a 49. §., a mely szerint:

«A lopás büntetettének büntetése öt évig terjedhető börtön. A Btkv. 3., 4., 5. és 6. pontjában, valamint a 338. §-ban meghatározott esetekben a lopás büntette,

ha a lopott dolog értéke kétszáz koronánál nagyobb: öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.»

«Tíz évig terjedhető fegyházzal büntetendő a lopás, ha:

1. a lopott dolog értéke négyezer koronánál nagyobb és a cselekmény a lopott dolog értékére való tekintet nélkül is büntett;

2. a Btkv. 338. §-a esetében az előző büntetéseket büntett miatt szabták ki és a tettesnek újabb cselekménye más körülményeknél fogva is büntett;

3. a tolvaj a lopással üzletszerűleg foglalkozik.»

Az idézett új törvénytörvényből az tűnik ki, hogy a lopás büntetettének büntetése részint enyhítést, részint szigorítást nyert. Enyhébb a büntett büntetése annyiban a mennyiben a Btkv. 336. §. 3., 4., 5., 6. pontjában és a 338. §-ában meghatározott esetekben eddig öt évig terjedhető fegyház volt a büntetés, tekintet nélkül a lopott dolog értékére, — most azonban ezekben az esetekben csak akkor lesz a büntetés fegyház, ha a felsorolt pontokban körülírt minősítő körülményen kívül a lopott dolog értéke megbaladja a kétszáz koronát, — e nélkül a büntetés csak börtön. (Pl. a tolvaj betörésej, bemászással, álkulccsal, közveszély idején, vagy tolvajszövetségben, vagy mint visszaeső tolvaj lop 200 korona értékű dolgot: akkor nem fegyházzal, hanem börtönnel bünhődik, de ha a lopott dolog értéke már 201 korona: akkor fegyházban szabandó ki a büntetése.)

Visszont azonban fel van emelve a fegyházbüntetés; legmagasabb foka öt évről tíz évre felemeltetett, ehhez azonban szükség, hogy ne csak minősített lopás legyen, hanem a lopott dolog értéke is nagyobb legyen 4000 koronánál, vagy hogy a visszaesés előbbi büntetési is büntett miatt voltak légyen kiszabva s ez az elbírálás alá jövő cselekménye is büntett legyen, vagy hogy a tolvaj a lopással üzletszerűleg foglalkozzék.

Különös gondot kell tehát fordítani a nyomozás alkalmával: a lopott dolog lopás idejében való értékének biztos megállapítására, a lopás elkövetése módjára, a lopás üzletszerűségének és annak kipuhatólására, hogy a visszaeső előbbi büntetési — melyek most a cselekményt büntetté minősítik — büntettek miatt szabattak-e ki? Ezeknek helyes kiderítése és a tényvázlatba foglalása nagyon megkönnyíti a bíróság dolgát és helyes utat mutatnak a csendőröknek a tényvázlatnak illetékes helyre beterjesztésére.

De most következik csak az új törvénynek egyik legnevezetesebb újítása: a csalásra vonatkozó rész, mely a Btkv. 379. §-a helyett új szakaszt állít a Btkv. 390. §-át pedig egyszerűen hatályon kívül helyezi.

Ez a 50. §. így szól: «A ki azon célból, hogy magának vagy másnak jogtalan vagyoni hasznot szerezzen, valakit fondorlattal tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart és ez által annak, vagy másnak vagyoni kárt okoz csalást követel. A csalás vétségének kísérlete büntetendő.»

Ha fáj a feje

ne tévovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmarkább migraint és fejfájást elmulasztja. Ára K 1.20. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Készült Beretvás Tamas gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítást.

A király az örökimádás templomában. — Az örökimádás-templom az Üllői-utou.

Vigyázzunk csak! Szorosabban véve nem tartozik most reánk, hogy az új törvény a család fogalmának meghatározása mellől a ravasz fondorlat helyett csupán fondorlatot tett s hogy mindegy, miként a család a megcsalt egyőnnek, vagy másnak okozott vagyoni kárt; únde a nyomozásra nagyon is tartozik, hogy most már

a család kísérlete nemcsak akkor büntetendő, ha büntetre, hanem akkor is, ha vétségre vonatkozik.

Do még jobban tartozik itt reánk a nyomozásnál, hogy a közönséges család kivétellett a magánvádra üldözendő büncselekmények közül és hivatalból üldözendő lett. Most már az a kérdés, hogy minden család és

csalási kísérlet esetében megindítandó-e a nyomozás a sértett fél indítványára nélkül is?

Nem minden esetben.

Körem jegyezze meg jól ezt a kivételt. Mert csak kivételos esetekben van meg a sértettnek indítványozási joga. Érintetlenül maradt ugyanis a Btkv. 389. §-a, a mely szerint a 342. §-ban meghatározott személyek között elkövetett csalás miatt csupán a sértett fél indítványára indítható meg a bűnvádi eljárás. A 342. §-ban pedig ez van: «Ha a lopás háztartásnak, fel- vagy lemondó úrbeli rokonok, testvérek, vagy közös háztartásban élő rokonok között követtetik el, úgyszintén ha azt a gyámsolt gyámja, a gondnokolt gondnoka, vagy a növendék nevelője ellen követik el, a bűnvádi eljárás csak a sértett fél indítványára indítható meg.»

Minden más csalás és annak kísérlete hivatalból üldözendő.

Ha tehát csalásról nyernok tudomást, legelőször is azt állapítsák meg, hogy a csaló és megcsalt között nem áll-e fenn a fentebbi viszony? Ha fennáll: úgy várják be a sértett fél indítványát, ha nem áll fenn: úgy azonnal kezdjék meg a nyomozást. Mert a Btkv. 385. és 342. §-ában foglaltakon kívül sem a hiteltelenség, sem másnak nincs joga a csalót kivenni a megérdemelt büntetés alól.

A tulajdon elleni kihágás tekintetében a Kbtkv. 126. § a helyébe az új törvény 51. §-a lépett, mely így szól: «A ki tiz korona értékét felül nem haladó élelmi vagy élvezeti cikket, tüzelőszert vagy egyéb életszükségleti tárgyat lop, elcsikkaszt, vagy jogtalanul elcsajátít, a mennyiben a cselekményt büntette minősítő körálmény nem forog fenn: tulajdon elleni kihágást követ el és nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő. A bűnvádi eljárás csak magánindítványra indítható meg.»

Tehát most már nem két forint, hanem 10 korona az értékhatar és nemcsak az élelmi vagy élvezeti cikk, hanem a tüzelőszert és egyéb életszükségleti tárgy is ide tartozik s az ilyennek nemcsak ellopása, hanem elcsikkasztása, vagy jogtalan elcsajátítása is tulajdon elleni kihágást képez, de ezután is csak a sértett fél panaszára indítható meg az eljárás.

Igy a nyomozás alkalmával a hasonló tárgyak elveszése vagy elidegenítése esetében szigorúan meg kell állapítani az értéket, nehogy az emberek önszejátszása miatt a bűn büntetlenül maradjon.

A *«Büntető novella»* ilyen részében bir kötelező erővel az 1908. október elsejétől kezdve.

A fiatalokunkról rendelkező rész csak 1910-ben lép hatályba. Erről, valamint az ezt előkészítő rendeletről máskor szólunk. Még most csak a fentebbieket kell tudni s a nyomozásoknál alapul venni.

A dánosi rablógylkosság.

Irta: *Máté Miklós* törzserőrnagy.

Kőborezigány! A jelenlegi kulturális viszonyok között már maga a név is visszatetsző. Hát még ha tudja az ember, hogy mennyi szenny, bűn és átok tapad a névhez. És a tulajdonosi itt élők közöttünk óvszázadok óta, a nélkül, hogy határozottan tudniuk kienedük, mi esedük, honnan jöttek s a nélkül, hogy életmódunkat, szokásainkat, vallásainkat magukóvá tennék, törvényeinket tiszteletben tartanák. Sőt a helyett elmozdításokkal, jobban mondva tehetetlenségünkkel visszaélve napról-napra lopnak, csulnak, zsarolnak, rabolnak s néhanapján, ha érdekük úgy kívánja, gyilkolnak; előnyt azonban sem az állam, sem a társadalom nem nyer általuk semmit.

Állítólag Indiából származik a gyűlöletes népfaj, ők maguk pedig Egyiptomból származóknak vallják magukat s mondájuk szerint az egyiptomi Fáróok (királyok) voltak ők. Erzáki természetűek, tékozló nép, de a legnagyobb nélkülözések áttűrására képesek. Voloztoltott gyöngéje a lopási hajlam. Ott azonban, a hol ezzel ezélt nem bír, a rablástól, sőt a rablógylkosságtól nem riad vissza. Jellegző tulajdonságuk a féltelen, gyávaság, tunytság, hazugság és kegyetlenség. Más népfajba be nem olvad, viszont más népfajbeliüket maguk között sem tűrik meg. Ez magyarázza meg, hogy óvszázadokon át különféle népfajok között élven, alig változtatott rajtuk valamit a civilizáció. Ott vannak terjedve — állítólag Ausztrália kivételével — az egész világon. Nálunk Magyarországon mintegy 80.000 főnyi cigány él. Ezek nagyobb része, a mi zeneész, kovács, vidlyogató stb. cigányaink, annyira amennyire kulturálódott; de mintegy 10.000 főnyi rész megtartván eredeti szokásait, életmódját, még most is nomád életet él s barangol össze vissza az országban, söték alatt lukván télen-nyáron egyaránt. Sokan és sokat irtak már a kőborezigányokról. Leirták, ismertették származásukat, szokásaikat, életviszonyaikat stb., de bizonyos, hogy még sokat lehet és fognak is róluk írni, mert még nagyon sok róluk a felderíteni való. A szakavatott magyalyelő folytonosan újabb és újabb adatokat deríthet ki róluk. Mert ha honnan származásukat fel is derítették a kutatók valamennyire, arkólemaik és életszokásaik egyen rányelt még mály bitok takarja az emberiség előtt. A mi nem is esoda, mert a majdnem mindenki előtt ismeretlen nyelvvezetüket, a melyet ők maguk is idegen nyelvekkel keverten beszélnek, csak kevés ember érti meg. Művészet, mert nem igen közlökonyok s nem bizalmunk a hozzájuk nem tartozókkal szemben, nagyon nehéz titkaikba beférkőzni.

A cigány legnagyobbtehetetlenebb eleme a szabadság. Ezért feláldoz mindent. Képesek egyedüli vagyonaikat, kocsit, lovat odahagyni; képesek a legnagyobb bűnre, csak a szabadságot biztosíthassák. Zár, lakat, bilincs, köfal előttük semmi, kijátszák a legnagyobb folgyóletet, ha szabadságról lehet szó.

És ez a népfaj óvszázadok óta itt él közöttünk, a nélkül, hogy az államhatalom vagy a társadalom csak legkevésbé is korlátozhatta volna mindonru káros foglalkozásában. Nincs talán egy mozdulatuk, egy lépésük, sőt talán egyetlen gondolatuk sem, a mi törvényellenos ne volna. Tudja, látja, ismeri mindenki életmódjukat.

A legjobb órák,

legszellőbb ékszeresek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

mőrásnál Szegeden.

javítások 5 évi jótállás mellett.

Arjogyzék ingyen!

A király az örökzöld templomban. — A papok várja a királyt.

keresetforrásukat és közveszélyes voltak, vagy legalább is következtetheti, de — úgy látszik — még a törvény is tehetetlen velük szemben. Törvényekre, rendeletekre féltyet hánynak s napról-napra követik el a külföldi bűncselekményeket s nagyon sokszor megtorlatlanul, mert az ilyeneket rájuk deríteni nagyon nehéz.

Próbát tettek már több ízben letelepítésükkel, de eredménytelenül. Sőt néhányszor fshorozog. Ő Fensége egyik legszobh birtokán kísérletezést velük a tekintetben; áldozott rájuk sokat; megtanulta nyelvüket is; de minden igyekezőse hiába való volt, mert miholt állandó letelepítésre és rendszer foglalkozásra akarták őket szorítani, már megugrottak s másnap hült helyöket találták. És ebben a legnagyobb lökölyre tettek szert. Egy-egy bűncselekmény elkövetése után úgy és oly hamar és annyifelé eltűnnek arról a vidékről, hogy másnap már több száz kilométernyire találhatók csak fel.

S mintán a társadalommal örökös harásban állnak, leginkább csoportosan, 25—50 főnyi karavánokban jelennek meg mindenütt. S csak az a jó, hogy egy-egy helyen sokáig nem tartózkodnak, mert már megjelentésük után azonnal elmennek a lakosságra nézve.

Nekünk esendőöröknek adnak legtöbb dolgot, mert — mint mondám — csalás, lopás, rablásból élve, mint közbiztonságra veszélyes egyénok folytonosan, szigorú felügyeletet igényelnek. S dacára a folyton tartó áldozásnak, zaklatásnak, napról-napra való elfogásnak, bo-

börtönözésnek, toloncsolgatásnak, még csak annyit se érhetünk el velük szemben, hogy hosszabb időre elrintathatnánk valamely vidékről. A törvény úgyasólván tehetetlen velük szemben, különösen a mostani humanus felfogások alkalmazása mellett. Születési helyük és idejük, koruk, nevük s mely családdhoz való tartozásuk ismeretlen mindonki, talán még önmaguk előtt is, s éppen es okból es az egymáshoz való nagy hasonlóság miatt a bűncselekmények elkövetését is nagyon nehéz és csak ritka esetben sikerül rájuk bizonyítani egyrészt, másrészt pedig a törvény egyes hozagait és humanus intézkedéseit kihasználván, elítéltetésük is csak ritkán sikerül; pedig évente ezrekre megy a bűncselekmények száma, s mit elkövetnek.

A szabad járáskelést biztosító igazolványuk mentesége alatt behatolják az egész országot s bár bejelentett foglalkozásuk szerint lakosságokkal, átfelhasználással, furdozással foglalkoznak, mindes csak ügy arra, hogy onn helyhez nem költött foglalkozások osimo alatt szabadon barangolhassanak.

Valóságos egyiptomi csapatok es az előbbi nép az ország lakosságára, de különösen a pusztai lakosságra, kiket — mint a múlt évi gyóni és dűnői eset is bizonyítja — éjnek idején, hirtelen rákötött lopások meg s ha ellenállásra találhatnak, legkegyetlenebb vandalizmussal mészárolnak le mindenkit, a ki utjukban áll.

Est a két esetet s annak a nagy területre kiterjedő s

alhoz képest mégis rövid idő alatt és a legzárabb eredménnyel befejezett nyomozását óhajtom jelen cikkemben ismertetni a tényleges adatoknak megfelelően azért, hogy bajtársaim közül azok is megismerjék és olvasgatásukból tanulságot merítsenek, a kiki abban az időben még nem voltak köztünk, vagy ha köztünk voltunk is, csak a napilapokban leginkább elferdített alakban megjelent cikkekkel szereztek róla tudomást.

A m. kir. esondőrség 26 éves eredményes múltjában alig fordult még egy ily nevezetesen büntügyi nyomozás elő, a mely arányaira és a rövid idő alatt elért győnyörű eredményre nézve csak mag is közelítette volna az eme harcaink utáni nyomozást.

Ez a rendkívüli eset felkeltette nemcsak Magyarországon, hanem az egész művelt világ figyelmét és a sajtó nap-nap után hazánkba terjedő tudósításokban ismertetve a vad mézszárlás állítólagos körülményeit nemcsak itt nálunk, hanem a külföldi uterjedtebb lapjaiban is. Így utána az egész művelt világ figyelme a m. kir. esondőrség nyomozására, működésére terelődött a izgatottan letek, várta az eredményeket, annál is inkább, mert a lapok útján az is közudomású lett, hogy a mily horrasztó vakmerőséggel hajtották végre a tettesek eme horrasztó bűncselekményt, épp oly rejtélyes módon és nyomtalanul el is tűntek a helyszínéről. S hogy még nyomuk se maradjon, rágyújtottak a eserdát a loraészirt esnládra. Az esolnok szem és sültaraja egyetlen érdektelen álálány se volt, így a nyomozás megkezdéséhez úgyszólván semmi alapot nem talált a nyomozó esondőrség, leginkább csak tapasztalataira és következtetésekre volt utalva.

Rendkívül magnehozította még a nyomozó esondőrség eljárását és türelmességét ama körülmény is, hogy a helyszínrő érkezett hírlapi rporterak fantáziájából eszszedett gyanusokkra és téves következtelésekre támaszkodva más-más irányban vélték a nyomozást helyesen folytatandónak, a mennyiben egyrészt a közelben lakó a állítólag a meggyilkolt kocsmáros által dolányesempézelen ért dohánykertészeket, másrészt a kocsmáros fogadott leányának egy szerintük lakosaruzott kőrőjét gyannusították meg, hogy ezek követték el a horrasztó bűntettet hozszólól.

Es csak a nyomozást vezető Navratil László járőrmeister határozottságának köszönhető, hogy mindezen semmi alappal nem bírő állításokat figyelmebe nem vette a miattuk a helyes irányban megindított nyomozást másfelé nem irányította.

Sőt egyes lapok olyan kommentárokkal is kísértek a esupán csak fantáziára alapított közleményeiket, a melyek a ra. kir. esondőrség féltve őrzött tekintélyét hosszú időre tönkre tették volna, ha a működő esondőrségnek azt az emberfeletti és az esktivöl fogadott kötelességet is messze túlszárnyaló működését az elért valóban szép eredmény nem jutalmazta volna. Oda lett volna testüldünk esdlig gondosan megőrzött hírnöve, becsülsége, a téves alapokon készült hírlapi cikkekkel félrevezetett külföld előtt.

Az említett bűncselekedet elkövetése és a nyomozás sorrendjét, a kapott hiteles adatok nyomán ha akarom ugyan tartani, mégis annak ismertetése eszójából, hogy egy ilyen eszigánykaraván esakogyan a nap-nap után elkövetett lopásokból és rablásokból tartja fenn magát, röviden leírom azt a néhány bűncselekményt is, a melyeket a Gurányi-féle karaván a gyóni és dánosi várengzést megelőzőleg utközben elkövetett.

Iz a eszigánykaraván a múltóvi június hó utolsó felében jött át Heves megyéből Pest megyébe. Június hó 30-án már Tápiószilyban It és társa ottani lakosoknak, két éjjeli ór által őrzött zártlan iródájába behatoltak, két éjjeli órőket megköldzték, a Worthorn-eszkrányt felkörték és 30 K készpénzt elraboltak. A gyóni és dánosi bűntettek miatti elfogatásuk után az éjjeli örőkkel szembevittetván, ezek felismerték őket.

Július hó 8-án pedig már a kiskunfélegyházi határban voltak. Másnap, azaz 9-án már kom raggal megjelent az esrán N. J.-né ottani tanyai lakos és esondőrség kivozónylésút kőrte, mert — mint mondá — kavarszol előbb egy migyobb eszigánykaraván járt a tanyáján és a mosshaban levő vízes sebőrnemőjét orbaszakkal olvítotték; egy másik tanyáról pedig, hol a guzdó is ottthon volt, a ház előtt felakasztva volt forgópiasztolyt vitték el eszrazótlanul.

Eme panaszz folytán a kivozónyolt Varga Antal esondőr es. őrsvezető és Kólczi Pál esondőrből állott járőr, a helyesen megadott irányban sebesebb menetűtombon habadva körtőlbelöl egy óra múlva utólérte a Csályaonpuszta felé haladó karavánt, melynek tagjai akkor is az ut két oldalán tanyákról-tanyákra jártak, mint mondták, munkát keresni és kőrogotni. A járőr látára a nők a kocsihoz futottak, a férfiak azonban, kik az egyik oldalon voltak halan, a kocsihoz közdött iparkodtak elhajtani, de a járőr utánuk vágólva esakimmar elérte és a segítségül jött parasztemberok segítségével előbb a kocsihoz, majd innen, hogy megbilincselhessék, egyik tanyára terelte őket.

A karaván hét férfi, 15 eszony és felnőtt leány és 18 gyerekből állott.

Előre látta a járőr, hogy a nők jelenlétében nem lesz bűncselekedet megkezdendi. Ezeket tehát a gyerekekkel együtt az istállóban helyezték el és két vasvillás embert állítottak az ajtóba, hogy ki ne bocsánják őket. Iz az eljárás azonban semmit se ért, mert a mint a járőr Balog Tatót megbilincselni akarta, ez nyavalyutórást szinolvva földre vetette magát és iszonyu ordítás közben kezével lábával olyan eszpakolódással és rugdosóddal vitt véghez, hogy a két polgári egyén segítségével sem voltak képesek a bilincset rátenni. Izok látára pedig a nők iszonyu viatás, látva és átkozódás között, az ajtóban álló két megijedt ernbernek rontottak a úgy eszporték őket az ajtóból, mintha ott se lettek volna és fenyegetőzve körtüfogták a járőrt.

A járőr látván a eszigányok fenyegető magatartását és hogy a csak passzív támogatásra szorítottó négy parasztember segítségére nem sokat számíthat, előállott a eszigányok megbilincselésével a esbolyott a kocsihoz visszaterelte a karavánt azzal az utasítással, hogy forduljanak meg és induljanak Kiskunfélegyháza felé.

Úgy látszott, hogy szót is fogadtak. De a mint a nagy kőrna közben Balog Tatót is rangokkal eszpalva a bol rangyarul, hol eszigányul átkozódva a kocsihoz értak, Balog Mari eszigányos azzal az ürüggyel, hogy a móg mindig nyavalyutórást Tatót az vízot ad, a Tató mellel löhálon álló Varga esondőr es. őrsvezető mellé funkodott a a közöben volt félig vízzel felt vizoskannát birtelen az őrsvezető fejéhez dobta.

A eszigányok viatkozásából következtetve az a hirtelen jött támadás mintegy jel akart lenni a járőr megrohantására, de rosszul számítottak. Varga őrsvezető ugyanis megragadott forgópiasztolyal üt a lovon a a hozzá dobott kannát közével elhárítván, a következő pillanat-

Kérjen ingyen és bérmentve

Képes árjegyzék: os. és kir. eszd. esrvkötők-, hygienikus gummláruk- és a betegápoláshoz szükséges eszközökről.

KELETI J. orvosi műszergyáros
Budapest, IV., Királyszereseg-utca IV.

A király fogadása.

A király az örökimádás templomában.

ban a ló mellett állott Balog Marit fejbeltte, mire ez — bár a lövedék a koponyacsontban megakadva veszélyesebb sérülés nélkül a bőr alatt a jobb oldalról a balra csuszott át — sikoltva a földre rogyott.

Erre már az addig lármázó fenyegetőző cigányok megszeppentek, elhallgattak és minden további ellenállás nélkül megindultak Kiskunfélegyházára, hol a járőr a sérültet orvosi segélyben részesítettvén, az egész karavánt tényvizálat mellett átadta az ottani kir. járás-híroságnak.

(Folyt. köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Az eredményhez vezetett kéznyomok.

Közlő: S. L. csendőr ez. őrsvezető.

Az alma nem csak messze a fájától! azt tartja egy magyar példaszó. S mondhatni, hogy ennek a példaszónak az értelme, hogy a gyermek leginkább a szülőк szokásait követi a jóban és rosszban egyaránt, általában elfogadható. Mégis nem egyszer akadunk notórius gazemberek becsületes fiaira s viszont tisztességes becsületes családoknak minden rosszra képes gyermekeire a társadalomban. Ezeknek a züllése — mint azt a tapasztalat mutatja — leginkább az elkényeztetés és a rossz társaságha való keveredés következménye.

Ilyen tisztességes, jó hírnévnek örvendő család rossz utrát ért eseményéről szól az alábbi eset is.

Az 1901. évi április hó 11-én virradóra G. J. g-i kereskedő zárt üzletét ismeretlen tettesek feltörték s onnan 88 K 70 f váltópénzt elloptak. Erről az előjáróság még aznap értesítette az őfuttaki őrsöt, ahol akkor szolgáltam.

Az értesítés után őrsparancsnokommal, miután csak ketten voltunk otthon a laktanyában, azonnal az eset nyomozására, a mintegy 13—14 kunyire felvő G.-be indultunk s oda úgy déltájban megérkezvén, minden pihenés nélkül, a községbáznál magunkhoz vett két esküdttel a káros lakúrára mentünk, a helyszíni szemle megejtése céljából.

A helyszíni szemle alapján megállapítottuk, hogy a tettes a kerítésen át az udvarba hemásva, a kut mellett sáros gödörből egy marék sarat vett fel s azt az üzlethelyiség udvari ablakára kente s miután ekként az üvegcsörömpölés zaját eltompította, az ablaküveget henyomta s az így támadt nyíláson át az ablakot kinyitván, az üzletbe bemászott.

Lábnymokat az előző események által megázott sáros földön találtunk ugyan, de mert mindannyi — nem tudhatni szándékosan-e, vagy csak véletlenül — csuszászerűen ejtett nyom volt, nem tudtuk megállapítani, hogy kias- vagy nagy emberé-e, felülről férfié, avagy suhancé lehetett-e.

Amint ezek megállapítása után pár percig még az udvaron vizsgálódtam, az épület folyosójára vezető lépcsők melletti sarokban, az épület falán, hova az előző napokban az eső a földről és a lépcsőről a port felverte s az a falon sárrá képződött, három, egyenlő magyságu és a balkézfől eredő sáros nyomot fedeztem fel. Ezt megmutattam az őrsparancsnokomnak. S miután alaposabb megtekintés után megállapítottuk, hogy a sár egyezik a gödörbeli és a b tört ablak fáján talált sárral és hogy a tettes, a kéznyom kicsinyességéből kitetszőleg, 16—18 év körüli, még ki nem fejlődött egyén lehet, a szemlét befejeztük s az említett nyomokat, nehogy akár véletlenül, akár szándékosan elenyésztesse valaki, biztósítottuk s a káros szigorú felügyeletére biztuk.

Ekkor az őrsparancsnokom a két tanu jelenlétében a károstat kérdezte ki arra nézve, hogy az előző nap, vagy a közelmúlt napokban, leginkább a községbeli fiatalok közül kik jártak üzletében.

A káros több fiúnak a nevét felsorolta, mire ezeket az őrsparancsnokom magauak feljegyezte. Ennek megtörténte után a káros lakásáról eltávoztunk s utközben egy kereskedő üzletébe tértünk be. De miután ott megállapítani semmit sem bírtunk, egy másik kereskedő üzletébe mentünk, kitől

megtudtuk, hogy üzletéből aznap a délelőtti órákban a községbeli fiatalok közül, négy vagy öt fiu különböző árucikkeket vásárolt.

Nagyon feltűnő lett előttünk egy G. J. nevű 15—16 év közötti idejű, igen gyeuge testalkatú, de fellépésére nézve egyes s pár középiskolai osztályt végzett fiu vásárlása. — Ez a fiu ugyanis, az említett kereskedő állításaszerint, aznap délelőtt három ízben járt az üzletben és összesen 4 korona 70 fillér ára cigarettát, cigaretta-dohányt és különböző czukrokat vásárolt. A kereskedő meg is kérdezte, hogy kinek veszi azt a sok cigarettát és cigaretta-dohányt, mire a fiu a kereskedőnek azt válaszolta, hogy az atyjának. A kereskedőnek ezen kijelentésére a fiu még gyanusabbá vált előttünk, annál is inkább, mert atyját jól ismertük s azt is tudtuk, hogy az nem dohányzik.

Mindezek megállapítása után a kereskedőtől elköszönve, a fiu keresésére indultunk a őt az utcán midőn éppen egy másik kereskedésbe szándékozott menni, fel is találtuk s a helyszínére, a káros lakúrára vezettük. A két tanu jelenlétében megmótozva, 12 koronát találtunk nála, mire nézve azt adta elő, hogy azt atyjától kapta. Mikor azonban a fiu balkezét az üzlet falán hagyott sáros kéznyomokkal összehasonlítván, megállapítottuk, hogy a kéz és a nyom teljesen egyező, a fiu a további kérdésekre beismerte, hogy a lopást ő követte el s hogy az a 12 korona is, melyet nála találtunk s a melyet őrsparancsnokom őrizet alá vett, a lopott pénzből való. Beismerte, hogy az ellopott pénz összegéből 4 korona 70 fillér árú cigarettát, cigaretta-dohányt és különböző czukrokat vásárolt s a vásárolt cigarettát és cigaretta-dohányt társával eldohányozták, még a czukrot szintén együttesen elfogyasztották. Társai azonban arról, hogy a lopást ő követte el, semmit sem tudnak. Az ezenfelül hiányzó pénzeszámra vonatkozólag pedig azon beismertette, hogy 72 koronát a község szélén levő szalmakazalban rejtett el.

A fiúnak ez utóbbi bemondása azonban nem felelt meg a valóságnak, mert a szalmakazalban a pénzt feltalálni nem tudtuk. Erre a fiu egy újabb mesét eszelt ki, a mennyiben azt állította, hogy a hiányzó pénzt, mikor minket meglátott, az utszéli vízzel telt árokba dobta.

Mikor pedig a jelzett helyről a sáros vizet lecsapoltattuk és a pénzt ott sem találtuk fel, a fiu azzal állott elő, hogy bizonyosan jártában-keltében elveszthette. Ekkor már észrevettük, hogy a fiu mindenáron félrevezetni igyekszik bennünket, minél fogva őt a községbáznál őrizet alatt hagyva, a bizalmi egyénekkel a szülei lakására mentünk és azokat kérdeztük ki.

Sem az apa, sem az anya nem tudott még az esetről semmit és rendkívül kellemetlenül érintette őket a dolog.

Őrsparancsnokom kérdéseire mind a ketten bemondták, hogy mennyi készpénz van a háznál s mind a ketten ugyanazon összeget mondtak. Őrsparancsnokom mindezek dacára elövéttette és megolvastatta az apival a pénzt s mindnyájunk legnagyobb csodálkozására éppen a hiányzó 72 koronával volt több a bemondott összegnél.

S bár nem kétkelhetünk a szülőк tisztességében, az apát mégis a községbázához rendeltük, hogy szükség esetén a fiu ellentétes bemondására kikérdezhessük. Erre azonban nem volt szükség, mert a mint a fiúval megiamertettük a nyomozás eredményét és megtudtuk, hogy már az apja is a községházán van, megtört s őszintén beismert mindent és előadta, hogy a 72 koronát szülei tudta nélkül ő tette azok pénz-közé.

Ekkor magyarázta meg azt is, hogy úgy került a keze nyoma a lépcső melletti sarokfalra, hogy a mint a gödörből sarat uktart hozni, egy kóbor kutya ugrott fel a kerítésre, mitől megijedve a jelzett helyre húzódtól vissza és balkezevel a falhoz támaszkodott s annak sáros nyoma maradt ott.

Igy került a kezünkbe egy betöréses lopás tetteseg egyrézát a véletlen összejártásása, másrészt a helyszíni szemle alapos megtartása és helyes következtetés alapján.

A király kilép az örökimádás templomából.

KÉPEINKHEZ

Gyászulso az örökimádás templomában Erzsébet királyné emlékezetére.

Lapunk egyik közeli számában lírt adtunk olvasóinknak az Erzsébet örökimádás templomának szeptember hó 8-ikán történt felszenteléséről. Két nappal később — azaz szeptember 10-én — a megboldogult Erzsébet királyné balálának tizéves évfordulója alkalmából gyászmisét tartottuk ebben a templomban. Az isten-

tisztelotlen résztvett az éppen körünkben időző királyunk is, a királyi család itt időző tagjaival. De megjelentek az alkalomból a miniszterek, társadalmunk más kitünőségei, az egyházsók s a főuri világ Budapesten időző tagjai, valamint a külországok diplomtái is.

Ő Felségét a templom főbejárata előtt örgróf Pallavicini Edéné elnöknő fogadta, a templomépítő-bizottság tagjainak élén, a kik között ott volt Aigner Sándor építőművész, az új templom építője is.

Ő Felsége az elnöknő üdvözlő szavai után kezét fogott a bizottság tagjaival s valamennyiüknek a legnagyobb köszönetét és elismerését fejezte ki az építés

körül kifejtett fáradozásaiért. Majd az ünnepi gyász-miséén vett részt, a melyen dr. Samassa József egri bíboros érsek pontifikált nagyüzamu főpapi segédlettel. A király a mise után a templom egy részét tekintette meg s különösen Erzsébet királyné életnagyságu s karrarai márványból faragott szobra és a főoltár nyerte meg legmagasabb tetszését. A főoltárt maga a király ajándékozta a templomnak.

Az itt közölt képekben az ünnepség egyes kiemelkedőbb mozzanatait és magát a templomot mutatjuk be olvasóinknak.

HIREK.

Egy csendőr megszécsitése. Ruzsics István felpécezi őrserbeli csendőrt Felpécezen szeptember 22-én délután 1/21 órakor szolgálaton kívüli kerékpározás közben Németh Mihály felpécezi és Németh József fertőszentmiklósi lakosok minden ok nélkül megtámadták a őt a kerékpárról letérítve akként bántalmazták, hogy 20 napon túl gyógyuló testi sérülést szenvedett. A támadók — kik a felpécezi őrs járőre által elfogottak — Ruzsics István csendőr kerékpárját is összetörték. Ruzsics csendőr ápolás végett a győri ea. és kir. csapatkórházba szállítottott, támadói pedig a téthszentkúti kir. járás-bírósnak átadottak.

Egy csendőr megtámadtatása. A torontálmegyei Boreca községben szeptember 20-án délután Szerafin Illés csendőrt, szolgálaton kívül, Szekessy Milán borecai lakos megtámadta. Szerafin csendőr támadója ellen kardját használta és azt súlyosan megsébesítette.

Megtámadott járőr. Borsod megye Sújóvárkony községben szeptember 22-én éjjel 11 órakor Csikós József ottani lakosa Mlinarits György és Molnár Gábor csendőrökből állott járőr által utcazi garázdalkodásban örvén, annak abbaingyására szólítottott fel, mire a garázdálkodó Csikós a járőrnek ugorva, Molnár csendőrt lefegyverzési szándékkal megragadta. A támadó ellen Mlinarits csendőr szaronyát volt kénytelen használni s ellene két szaronydósfát intázva s őt jobb czombján és hal lágyékán megazurva, életveszélyesen megsébesítette. A sérült ápolás végett az ózdi gyári kórházba szállítottott.

Házasság. Löcherer Andor hadnagy, nagyzalotni szakszparancsnok szeptember 6-án, Nagy Irén urnóval Csikszereván házasságra lépett.

KÜLÖNFÉLÉK.

Macskák az egészségügy szolgálatában. Különös árut szállítanak mostanában a Londonból Kelet Indiába induló gőzösök. A kormány ugyanis minden Elő-Idiába induló gőzessel bizonyos számú macskát küld mindaddig, míg számuk a 300,000-et meg nem haladja. A különös szállításnak oka az, hogy bebátó orvosai és etatinzikai vizsgálataik alapján rájöttek, hogy a pestis pusztítása a macskanállományal nő és csökken. Olyan házakban és kunyhókban, a melyekben több macskát tartanak, a járvány ritkábban lép fel, míg a macska nélkül való házakban annál jobban pusztít. Mivel a macskák természetes szaporodás nem felül meg a köz-szükségletnek, az angol kormány így akar segíteni a bajon.

Mikor igyunk. Újabb időben az orvosok arra figyelmeztetnek, hogy nem ezélszerű evés közben inni. Az evés előtti ivás csökkenti étvágyunkat, különösen tapasztalható ez gyermekeken, ha evés előtt hideg vizet isznak. Evés közben se igyunk se szeszes italt, se vizet. Közvetlenül evés után se igyunk, mert ezzel hi-gítjuk a gyomor emésztő képességét. Negyedórát várjunk s csak azután enyhítsük szomjunkat. Nagyobb lakoma alkalmával ihatunk egy kevés bort. De ezzel nagyon mértéktelenesen éljünk és úgy tekintsük a bort, mint fűszort, melyből a sok megárt. Borral ne csillapítsunk szomjuságunkat. Rubner berlini tanár megemlíti, hogy nem minden ital való minden ételhez. Szerinte víz és sör kevésbé alkalmas zsíros ételekhez, mint a több alkoholt tartalmazó bor. Olyan országokban, a hol sok sört isznak, aránylag kevesebb zsíros ételt fogyasztanak, mint oly országokban, a hol sok bort és pálinkát isznak.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéz-levelet vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénel fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne köldjenek. Szolgálatul kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködéseknél eleje vételessék. Epp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Gy. J. csendőr. Véleményünk szerint nem képez kihágást, mert vannak vidékek, a hol minden lány ily nyakéket hord; a hasznosság is tud róla és nem üldözi. A Hg. btk. 35. §. 3. p. az esetre nem alkalmazható.

Károlyi őrsvezető. Már lapunk 1. évi 34. számában közöltük, hogy kérdőzett hadnagy úr állomáshelye Budapest. (K. őrsvezető jelleg). Figyelmeztetjük, hogy első levelező lapján más nevet használt. Ajánljuk, hogy ha kérdőződik, akkor olvassa is el a szerkesztői üzeneteket.

T. őrsvezető. 1. Kérdésében szótól-szóra leírta a btkv. 343. §-hoz fűzött jegyzet 2. pontját; nézze meg, hogy ez a §. mire vonatkozik s akkor a kérdésre megtalálja a feleletet is; 2. lopást képez, hivatalból üldözendő; 3. hivatásból egyszer; nap nem határoz; 4. igen, az illetékes ezt parancsolja.

H. J. csendőr. Olvassa el lapunk 37. számában „P. I. csendőrök”-nek adott üzenetünket; az abban említett pénzügy-ministeri rendelet természetesen a bélyegek, váltóúrlapok stb. elárnyosítására is vonatkozik.

G. őrsvezető. Papi párbort a nő csendőr-legénységnek is szetni kell.

Veros őrsvezető. Olvassa el lapunk folyó évi 35. számában „A. G.”-nek adott választ.

M. őrsvezető. 1. Lapunk 1. évi 36. számában „K. J.” őrsvezetőnek adott válaszában megtalálja a kért felvilágosítást; 2. teljesen mellékes, hogy meonyit szolgált a csapatnál, ha közvetlenül állap, az ott eltöltött lényegességi idője a nyugdíjazás-nál figyolombé vétetik; az ön esetében tehát nyugdíj-illetékes; 3. annyit tudunk, hogy előnyös lesz, mi szeretőnk legjobban, ha az állathelyzetéről szóló kellemes hírt mielőbb közölhetünk.

Üzleti elvelek a legszolidabbak.

Grammofonok, fuvolák, ezimbalmok, eziterák,

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Vadászfegyverek

sírtás, golyós lövegcsék, revolverek, szálk, lövedék, woperi hírneve gyárt.

Elek és Társa

Budapest, Károly-körút 10.

Ingyen kérés árjazzék.

Hegedűk, forgatható és önműködő hangszerek.

Változó francia és német látozóvok, Gort 144 traktor B i n o k i k.

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Gyöngyvérég. 1. Csak akkor, ha a pénzügyigazgatóság megítéli; 2. M. örsvezetőnek 1. alatt adott válasz önnök is szól.

Tövis, Mezei munkának vasárnapokon és Szt. István napján való végzése — mint azt már lapunk f. évi 35. számában megírjuk — kibágást csak akkor képez, ha ezeken a napokon «nem elkerülhetően szükséges», tehát oly mezei munka végeztetik, a melynek más napra való halasztása kárral nem jár, vagy ha «előláthatatlan szükségessé» mezei munka oly időben vagy helyen végeztetik, mely által valamely vallásfelekezeti intézményelete, vagy egyházi szertartása megszakítatik.

D. J. örsvezető. Az illetékszabályzat 27. § értelmében a felülvizsgált legénység mindaddig marad ténylegeségi illetményei élvezetében, a míg a nyugdíj, vagy végkielégítés folyósítva nincs.

A. M. őrmester. A btkv. 165. §-ához fűzött jegyzet 13. pontja szerint: «A közvélemény felelős örök nem tekinthetők hatósági közvélemények és az ellenük elkövetett erőszakokodás nem egyéni mintáért tartós. (Dt. f. XI. 203.)»

T. örsvezető. A mezeszakított szolgálati idő csak királyi kegyelem útján számíttatik be, a «nyugdíjas»-nak tehát felségfolyamodványt kell benyújtani.

Bulatonmentli öreg zsandár. Olvassa el lapunk 1906. évi 4. számában «A határrendőrség» cím alatt közölt cikket, valamint az 1903. évi VIII. tvcikket. Most üresség nincs.

N. csendőr ez. őrt. 1. lopást képez; hivatalból fűzőendő; 2. olvassa el a btkv. 332. §-ához fűzött curiai döntvényeket; 3. havonként egyszer; nap mellékes; 6. nem; 5. kamatra nincs igénye.

N. járásörmester. Nincs.

T. J. őrmester. Kérje a szármagyparancsnokságtól a felülvizsgáltatását, az a szükséges további intézkedéseket megtéve.

Érdelődő. 1. Az őrsparancsnoktól nyert eltérési engedéllyel a szármagy-, szakasz vagy idegen őrsállomáson megjelenő csendőr jelentkezői tartozik; 2. igen; 3. Elv az, hogy az alatta a feljebbvalót magánlevélben mindig a rendfokozatának megfelelő címzés előrebocsátásával szólítja meg. Pl. Nagyságos alezredes úr! Méltóságos ezredes úr! Ha a levelet altiszt rendfokozatot viselő feljebbvalóhoz akarja intézni, akkor megszólításként használható pl. Igen tisztelt őrmester úr!

J. J. II. 1. Ha sérelem esett rajta, éljen panaszlási jogával. 2. Kérjen felvilágosítást alkalom után tiszti előjárójától, véleményünk szerint csak eltérési engedéllyel.

Kiváncsi. Szigetvár. Nevet nem említett, így tehát ebben az ügyben felvilágosítást nem adhatunk; különben olvassa el a legutóbbi két számban megjelent eszékanyu közleményt.

B. P. ez. ez. őrt. Szolgálati ideje 1901. január 2-től számít. A beszámítást csak majd a felülvizsgáltatásakor kérheti.

Sz. A. Reméljük, már a közel jövőben, tehát türelommel várni.

Debreczen. 1. Kérdés: Altiszt által vezetett csapat parancsnoka tartozik-e a nálánál magasabb rendfokozatban álló altisztnak fővetőt vezényelni? Válasz: Igen; mert a szolg. szab. 33. pontja értelmében a csapatok tiszteletadással tartoznak... «a katonai állomány mindazon egyéniségnek, kik a vezényelő parancsnokhoz előjárói vagy feljebbvalói viszonyban állanak». — A gyakorlati szabályzat 657. pontja szerint a tiszteletadás akként történik, hogy a «mindentől csapat parancsnoka tiszteletadással a fővetőt rendel el és tiszteleg». Minthogy pedig a szolgálati szabályzat 61. pontja szerint: «A egyveres hatalom és a csendőrség minden tagja «feljebbvaló» mindazokkal szemben, kik ugyanazon állomány csoportban nálánál alsóbb rendfokozatban (rangosztályban) állnak, önként értatódik, hogy egy osztály vezető altiszt, ha egy nálánál magasabb rendfokozatu altiszttel találkozik, fővetőt vezényelni köteles. 2. Elégetheti, nem követ el vele bűncselekményt.

Czél. Várnay ezégnél Budapesten beszerezhető.

HIVATALOS RÉSZ.

Különítmények felállítása.

A m. kir. I. számú csendőrkerület területén az alsó-fehérmegyei Alamor községben 1908. szept. 11-en egy négy főből álló különítmény;

a m. kir. V. számú csendőrkerület területén pedig a komárommegyei Felsőgalla községben 1908. szept. 6-an egy öt főből álló különítmény állítottatott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdícsértettek:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Fapovics János, mert a közbiztonsági szolgálat terén hosszú idő óta folytonosan lankadatlan szorgalmat és tevékenységet kifejtve, eredményesen működött, de különösen egy többrendbeli betöréssel lopást elkövetett és cigányokból álló szövetkezetnek és az orgazdának kiválóan ügybuzgó és leleményes nyomozás folytán történt kiderítéseért.

Szlágyi József, Peto Mátyas, Deli Imre, Nagy Ambros, Boros Mihály, Laboday Gyula örsvezető ez. őrmesterek, *Szigeti György és Barna András* ez. örsvezetők, *Fekete Sándor és Bányai János* csendőrök, továbbá *Kosinszky János* örsvezető hosszabb csendőrségi szolgálatuk egész ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett lankadatlan szorgalmuk és odaadó kötelességbűségükön alapuló kiválóan eredményűs tevékenységükért.

Nyilvánosan megdícsértettek:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Nagy István ez. örsvezető, *Winkler György, Zsapó Demeter, Gondos János, Zsik Abraham* csendőr ez. örsvezetők, *Matuz Illés és Azary Gábor* csendőrök a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb idő óta kifejtett lankadatlan szorgalmuk és eredményes tevékenységükért.

Karacsony Karoly ez. örsvezető a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett lankadatlan szorgalma és eredményűs tevékenységeért, nemkülönben alárendeltjeinek helyes befolyásolása és neveléseért.

Előléptetett:

1908. évi szeptember hó 1-ével:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Tihanyi Ferencz hadapród örsvezető ez. őrmester, hadapród őrmesterré.

Athelyeztettek:

1908. évi szeptember 12-ével:

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Anik János debreczeni és *Lémler József* nyiregyházi szárnybeli járásörmesterek, kölcsönösen.

Brucker Győző Nándor és Társa
órák, ékszerész. **GYŐR 33. sz.**

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm **500 képpel** ellátott árjegyzékemet. Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi I. osztályu katonai szolgálati jellel el-
látatott:

a m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
Benkő József járásörmester 1908 szept. 4-én.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel el-
látatott:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Bacsu István cz. őrmester 1908 szept. 9-én, *Bányai
Albert* őrsvezető, 1908 szept. 7-én, *Varga András* cz.
őrsvezető 1908 szept. 2-án és *Török János* cz. őrmes-
ter 1908 szept. 7-én.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
Takács Bertalan, *Stark István*, *Jurim András*, *Mádi
János* és *Csarnakoszi Mihály* csendőrök.

Jelvénypótdíj.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 1908 szeptem-
ber 12-én kelt 91.610/16. számú rendeletével *Nagy
László* VIII. számú csendőrkerületbeli cz. őrmesternek
a napi 20 filléres jelvénypótdíj 1908 október 1-étől
kezdődőleg folyósított.

Lovaglási jutalomdíj.

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:
Komáromi Miklós csendőr cz. őrsvezetőnek 1 drb.,
Bányai Mihály csendőrnek pedig 3 drb.;
a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Takács Pál, *Viski Gyula* és *Parkas Bertalan* csendőr
cz. őrsvezetőknek egyenként 3—3 darab 10 koronás
aranyból álló lovaglási jutalomdíj adományoztatott.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Herner István cz. őrsvezető, *Soltész Erzsébet*tel,
1908 szept. 2-án, Nagykátán.
A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
Molnár Sámuel cz. őrmester, *Székelly Rózával*, 1908
szept. 1-én, Nagyenyeden.
A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:
Banos György járásörmester, *Kelerer Annával*, 1908
szept. 1-én, Selmeczbányán.
A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:
Tóth József III. őrsvezető, *Kaltenegger Annával*,
1908 szept. 3-án, Alhón.
A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Szabó Imre őrsvezető, *Havrán Gabriellával*, 1908
szept. 12-én, Nagyazalontán.

PÁLYÁZATOK.

Egy irodalmi, esetleg irodaségdíjazási állás a főm. m. kir.
kormányzatánál. Fizetés pótlókkal 2000, illetőleg 1400 korona.
Lakpénz 700, illetőleg 600 korona. Magyar, olasz és horvát
nyelv szövegben és írásban. Négy középiskolai osztály. A miniszter-

elnökhöz címzett kérvények a főm. m. kir. kormányzóához
1908 okt. 16-ig.

Egy hivataliszolgalai állás a Háromszék vármegyei nagyjait
főszolgabíró hivatalánál. Kezdő fizetés 600 korona. Lakpénz
160 korona. Természettudományi ruházat. Magyar nyelv szövegben és
írásban. Kérvények a Háromszék vármegye alispánjához 1908.
évi okt. hó 16-ig.

A katonai földrajzi intézetnél Wienben:

1. Két művezetői állás. Évi 1440 korona fizetéssel, termé-
szettudományi lakással, ennek hiányában évi 464 korona lakbérrel és 40
korona buteráltalánnyal. Feltételek: Színezett térképekkel való
kényomati eljárás, valamint a photolithographia minden mód-
szerének és visszanyomati eljárásának teljes ismerete, továbbá
elégendő elméleti előképzottség arra, hogy az átrendelt mun-
kákat oktathassa.

2. Négy műszaki segédei állás. Évi 1080 korona fizetéssel, ter-
mészettudományi lakással, ennek hiányában évi 464 korona lakbérrel
és 40 korona buteráltalánnyal. Feltételek: Színezett térképekkel
való kényomati eljárásnak, valamint a photographia minden mód-
szerének és a visszanyomati eljárásnak teljes ismerete.
Pályázók kérvényeiket a hadügyminisztériumnál okt. 15-ig.

Egy kezelői állás az 5. hadtestparancsnokánál. Fizetés 960
korona, az 1440 korona fizetéssel járó első fizetési osztályba lo-
vondó előléptetési várománnyal, szabályszerű lakellátással és
egyszermindenkorra 120 korona ruházati pótlék. A magyar és
német nyelv szövegben és írásban való teljes ismerete. Hat havi
prábaszolgalat. Kérvények okt. 15-ig a hadtestparancsnokánál.

Egy iróki állás Máramaros vármegye törvényhatóságánál.
Fizetés 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Négy középiskolai
osztály. Román nyelv ismerete. Máramaros vármegye főispánjá-
hoz címzett kérvények 1908. évi okt. hó 20-ig.

Egy hivataliszolgalai állás az osztergomi kir. járásbírósnál.
Fizetés pótlókkal 600 korona. Lakpénz esetleg természetbeni
lakás. Ruhellátás 160 korona. Magyar nyelv szövegben és
írásban. Kérvények a komáromi kir. törvényszék elnökéhez 1908.
évi okt. hó 17-ig.

Sopron sz. kir. város törvényhatóságánál:

Egy útmesterei állás. Kezdő fizetés 1400 korona. Lakpénz 350
korona. Utátalány 250 korona.

Egy útmesterei állás. Kezdő fizetés 1200 korona. Lakpénz 350
korona. Utátalány 486 korona 15 fillér. Kerékpárátalány
Kérvények a város polgármesteréhez 1908 okt. 15-ig.

Érdekes Regények.**Az éjjeli bosszuállók.**

Ira Fővel Pál. Történelmi regény, az ir nemzetek
Angolország ellen vívott szabadságharcából, 5 kötetben.
10 korona helyett most csak 5 korona.

Páris tragédiái.

Ira Montépin Xavier. Páris borzalmas tragédiáit
ismertető érdekes regény, 14 kötetben, 28 korona
helyett most csak 8 korona.

Páris titkai.

Ira Sue Joné. A nagy világváros társadalmi titkait
ismertető érdekes regény, 12 kötetben, 10 korona 20 fill.
helyett most csak 9 korona.

A hetedik számú czella.

Ira Zaccane Péter. Magarok lüktető regény,
4 kötetben, 8 korona helyett most csak 3 korona 60 fill.

A fenti regények bármelyike utóvétel, vagy az összeg előzetes be-
küldése mellett természetesen költségek nélkül. A ki mind a négy regényt
egy sorsra megrendeli, annak 65 korona 20 fillér helyett csak 25 ko-
ronára szállítjuk és természetesen küldjük a címzettre, ha az összegét
az elvett könyvtáraszkedőnek előzetesen behűldi, vagy utóvétel
megrendeli.

DOBROWSKY ÁGOST és TÁRSA

könyvkereskedése

Budapest, IV., Múzeum-körút 7. szám.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Felévre — — 6 korona,
Égész évre 12 korona, Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A büntető novelláról.

Irta: K. Nagy Sándor kir. törvényszéki bíró.

III.

Említettem volt, hogy milyen változtatásokat tett az új törvény a régin, de nem szóltam arról, hogy ez a változás a feljelentés helyére, vagyis a Szolgálati utasítás 102. §-ára bír-e valami befolyással?

Jól emlékeznek, hogy a Szolgálati utasítás 102. §-a szerint a tényvizslat a kir. törvényszék vagy esküdtbíróház elbírálása alá tartozó ügyekben az illetékes kir. ügyészhez, járásbíróház alá tartozó vétségek és kihágások esetében az illetékes kir. járásbíróházhoz adandó be rendezorint, kivételt csak az az eset képez, ha le tartóztatás történt.

A Bn. nem érintette a bünyüdi perrendtartás életbe léptetéséről szóló 1897. XXXIV. t. cikket, s nem szólt arról, hogy a mostani módosítás folytán a hatáskör változnék: így az 1897. XXXIV. t.-cz. marad tovább is irányadó a hatáskör tekintetében, vagyis ezután is a Szolgálati utasítás 102. §. értelmében kell eljárni. Csak a pénzhamisítással kell különösebben vigyázni.

Nézzük csak sorban az újításokat.

A Bn. 39. §-a nem önálló szakasz, hanem a Btkv 203. §. pótlása egy egészen új bekezdéssel, mely a koronánál kisebb értékű váltópénz hamisításáról szól, mely vétséget képez.

Az 1897. XXXIV. t.-cz. 17. §-ának 4. pontja azt mondja, hogy mindazok a vétségek, mely a 18. §. szerint a kir. járásbíróházokhoz utasítva nincsenek: a kir. törvényszék hatásköréhez tartoznak. Az említett 18. §-ban nincs említés tőve a Btkv 203. §-áról, nem is lehet, mert az eddig még csak büntett volt. Ez a pótlás vétséget képez ugyan, de mert a Bn. nem nyult az életbe léptetési törvényhez, kétségtelen, hogy ez a vétség is a törvényszék hatásköréhez tartozik, éppen úgy, mint a hogy az 1899. XXXVII. t.-cz. 7. §-a szerinti bankjegylhamisítás, mely szintén vétséget képez a mégis a kir. törvényszék hatásköréhez tartozik. Igaz, hogy ez magában a törvényben is ki van mondva.

Itt megint álljunk meg egy kicsit!

Tudom én, hogy a Szolgálati utasításhoz csatolt táblázatos kimutatásban fel van említve (344. lapon) ez a büncselokmány is, mely az 1899. XXXVII. t.-cz. 7.

§-ában foglaltatik, de még sem árt időzni itt ennek szövegét, a mely így van: «A ki jogosulatlanul bankjegyeket, vagy más, az előmutatóra szóló, nem kamatozó oly kötelezvényeket bocsát ki, melyek a forgalomban pénzjegyek gyanánt használhatók, a mennyiben az nem képez az általános büntetőtörvények szerint súlyosabb büntetés alá eső eselakményt, vétséget követ el és az általa kibocsátott értékjegyek tiszteres összegével felérő, de legalább is négyszer korona pénzbüntetéssel büntetendő.»

Vigyázzanak csak! Ilyen esetben nem indíthatják meg a nyomozást, csupán a Szolgálati utasítás 131. és 98. §-ának határai között, mert: «a bünyüdi eljárás a magyar korona országában csupán az Osztrák-Magyar bank főtanácsának indítványára a budapesti, illetőleg a zágrábi első folyamodású kir. törvényszék által indítható meg.» (A budapesti törvényszék alatt itt a budapesti kir. büntetőtörvényszéket kell érteni, melyet az 1895. XLIV. t.-cz. állított fel.)

A kir. törvényszék hatásköréhez tartozik tehát a Bn. 39. §-a szerinti pénzhamisítás vétsége, szintén ide tartozik a Btkv 204. §-a helyébe lépett és világosan a törvényszék illetékességéhez tartozott a Bn. 40. §-ában, valamint a Bn. 41 és 42. §-ában foglalt pénzhamisítás büntette és vétsége is. Egy szóval a Bn. XII. cikkében foglalt pénzhamisítások.

(Különbön meg kell jegyezni, hogy a pénzhamisításnak tulajdonképpen egyetlen egy, a Btkv 209. §-ában foglalt esete — a hamis pénz forgalomba hozatala — tartozik a kir. járásbíróház hatásköréhez, a mint ez az 1897. XXXIV. t.-cz. 18. §-ából nyilván való.)

Látom, hogy az örsvezető kérdezni akarja, hová kell tehát megtenni a feljelentéseket pénzhamisítás esetében?

Nagyon helyes a kérdés. Mert nem elég azt tudni, hogy a Btkv 209. §-a esetében a kir. járásbíróházhoz, minden más pénzhamisítási esetben a kir. törvényszékhez. Nem bizony. Hanem azt kell tudni, hogy melyik törvényszékhez?

Ne csodálkozzék egyikőjük sem. A Szolgálati utasítás 102. §. megmondja ugyan, hogy a kir. törvényszékhez utalt büncselokmányokról az illetékes kir. ügyészhez kell tenni a feljelentést. Éppen azért tudni kell, hogy melyik az az illetékes kir. ügyész?

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes olcsóbban és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerekészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, cimbalom (ője), Asztrai ne vásároljon semmiféle hangszert, hár, sül., org. **Remenyi** legújabb képe harmonium, harmonika, fa-, rezfúvó-hangszet, hár, sül., org. **Remenyi** legújabb képe árjegyzéket át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58** árjegyzéket át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58** Külön kultúrgetetés díjazással. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszzerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

No bát mondja meg az a ezimzetes őrsvezető, hogy ha pl. Szigetszentmiklóson (Pestmegyében) fedez fel pénzhamisítást, hová teszi a feljelentést? Talán gondolkodás nélkül rávágja, hogy a pestvidéki kir. ügyészséghez, mert ez a község a pestvidéki kir. törvényszékhez tartozik. De nem válaszolna helyesen, mert a község ugyan oda tartozik, csak hogy a feljelentést mégis a budapesti kir. ügyészséghez kellene beadni, mert a bűnvádi perrendtartás életbe léptetéséről szóló 1897. XXXIV. t.-cz. 17. §-ának utolsóelőtti bekezdése Budapesten a kivételes hatáskörrel (a hová a pénzhamisítás is tartozik), a budapesti kir. büntetőtörvényszéket ruházta fel s így az e mellé rendelt budapesti kir. ügyészséghez teendő a feljelentés.

Hátba pl. a szolnoki törvényszék területén feleznék fel pénzhamisítást?

Aktor is csak a budapesti kir. ügyészséghez kell beküldeni a jelentést. Meg pedig azért, mert az 1897. XXXVII. t.-cz. 17. §-ának utolsóelőtti bekezdése ezt mondja: „Az 1878. évi V. t.-cz. második részének I., II., III., IV. és XI. fejezetében körülírt büntettek és vétségek a mennyiben ezen §. értelmében a kir. törvényszékek elé vannak utasítva, a kir. ítélőtáblák székhelyén levő kir. törvényszékeknek, Budapesten a budapesti kir. büntető törvényszéknek kivételes hatáskörébe tartoznak.”

A Btkv XI. fejezete a pénzhamisításról szól, tehát a kivételes hatáskörhöz van utasítva. Ilyen kivételes hatáskörrel pedig csak a kir. ítélőtáblák székhelyén (Budapest, Győr, Pozsony, Kassa, Debreczen, Nagyvárad, Szeged, Pomesvá, Pécs, Kolozsvár és Marosvásárhely) levő kir. törvényszékek vannak felruházva.

Így ha pénzhamisítást akarnak feljelenteni (kivéve a Btkv 209. §-a szerinti hamispénz forgalomba hozatalát), mindenekelőtt azt vizsgálják, hogy az elkövetés helye melyik törvényszékhez s ez a törvényszék pedig melyik kir. ítélőtáblához tartozik? És ennek a kir. ítélőtáblának a székhelyén levő kir. ügyészséghez küldjék be a feljelentést. (Pl. ha a szepesmegyei Merényben fedezik fel a pénzhamisítást, ez a löcsei kir. törvényszék területén van, a löcsei kir. törvényszék pedig a kassai kir. ítélőtáblához tartozik; így a merényi pénzhamisítást a kassai kir. ügyészséghez kell feljelenteni.)

Ime! ezek azok a különleges intézkedések, melyek pénzhamisítás esetében a feljelentésnél szem előtt tartandók.

A mi már most a Bn. egyéb újításait illeti, e tekintetben figyelemmel kell lenni a Bűnvádi perrendtartás életbe léptetéséről szóló 1897. XXXIV. t.-cz. 17. és 18. §-ára.

A Büntető novellának a kerítésről intézkedő 43–47 §-ai egészen önálló szakaszok, melyek a Btkv 247. §-a után iktatandók és semmi megjegyzés nincs tőle a törvényben a hatásköréről. A Btkv 247. §-a a kir. törvényszék illetékességéhez tartozik, mint büntett, a mi-

ből következik, hogy a Bn. szerinti büntettek is a kir. törvényszék hatásköréhez tartoznak: tehát ide tartozik a Bn. 45. §-a is s viszont abból, hogy a Btkvben felsorolt szemérem elleni vétségek — melyek ezzel hasontermészetűek — mindannyian a kir. járásbirósághoz tartoznak, következik, miként a Bn. ezen részében foglalt kerítés vétségei miatt is a kir. járásbirósághoz kell tenni a feljelentést, tehát a Bn. 43. §. és a 44. §. első bekezdése esetében, de a 44. §. második és harmadik bekezdése esetében (ha a sértett 20-ik évét még be nem töltötte, vagy akarata ellenére bordélyházba vitetett) már büntettről lévén szó, a feljelentés az illető kir. ügyészséghez teendő.

A Bn.-nak a lopás módosítására vonatkozó része nem tesz változást a feljelentés tekintetében, mert csak az értékhatárt emelte fel a lopás vétségénél, de azért meghagyta vétségnek, így minden olyan esetben, melyben — más minősítő körülmény hiányában — a lopott dolog értéke a kétszáz koronát meg nem haladja, a feljelentés a kir. járásbiróságnál teendő meg, máskor az illetékes kir. ügyészségnél.

A Bn.-nak a csalásra vonatkozó részénél csupán arra kell vigyázni, hogy a csalásnak minden fajtája most már hivatalból üldözendő, de a feljelentés helye ugyanaz, mint eddig volt.

Végre a Bn. 51. §-a szerint tulajdon elleni kihágásnál a kir. járásbirósághoz kell tenni — magánvád esetében — a feljelentést, mert habár a Bn.-ban erre vonatkozólag intézkedés téve nincs is, de mert ez a Btkv 126. §-a helyébe lépett, s ez a hatályon kívül helyezett szakasz az 1897. XXXIV. t.-cz. 18. §. IV. része értelmében a kir. járásbiróság hatásköréhez tartozott, a helyébe lépett szakasznak is oda kell tartoznia.

Összefoglalva most már az elmondottak alapján a feljelentés helyét, a feljelentést be kell küldeni a büntető novellában történt újítások alapján:

pénzhamisítás esetében a kir. ítélőtáblák székhelyén levő kir. ügyészséghez, Budapesten a budapesti kir. ügyészséghez;

bankjegyhamisítás (kihocsátás) esetében a budapesti kir. ügyészséghez;

kerítés büntette esetében az illetékes kir. ügyészséghez, kerítés vétsége esetében a kir. járásbirósághoz;

lopás és csalás vétsége esetében a kir. járásbirósághoz, tulajdon elleni kihágás esetében a kir. járásbirósághoz.

Ezek a feljelentés helyére vonatkozó utmutatások. Az idevonatkozó nyomozásokra vonatkozólag már itt megjegyezni kívánom, hogy a kerítésnél nagy szerepet játszik az életkor 20-ik évének betöltése s így a feljelentéshez mindenkor be kell szerezni a születési anyakönyvi kivonatot, ha a 20-ik év kérdéssé válhatik.

Különben erről, valamint a büntető novellának a fiatalok bűnösökről rendelkező részéről majd beszélünk még a jövő héten.

A legjobb órák,

legszilidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művészeti Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett. Arjegyék ingyen!

A veszprémi vár.

A veszprémi püspöki palota, a hol a király szállása volt.

A veszprémi vidéki hadgyanctörletokről.

A dánosi rablógyilkosság.

Írta: Máthé Miklós törzserőemestor. (Polytátás).

Itt két nap alatt úgy a esendőr-bírótság, mint a járásbírótság kihallgatásukat befejezván, ez utóbbi a kecskeméti királyi ügyészséghez kísértette be őket. A kir. ügyészség pedig, miután a kiderített tényállásból csak Balog Marira nézve látta megállapítottnak a bűnöség

elleni erőszakot, ennek kivételével pár nap múlva az egész karavánt szabadon bocsátotta mire ezek a kecskeméti határban telepedtek le. Innen indultak el pár nap múlva a gyóni rablás és dánosi rablógyilkosság elkövetésére, — s ide tértek vissza azok végrehajtása után is a rablott holmikon és pénzen megosztzkodni.

A később megállapítottak szerint ama idő alatt, míg a cigányok a kecskeméti határban tartózkodtak, a vén 'Trokór Marosa megpendítette a dánosi kocsmáros ki-

rablásának eszméjét s mivel a férfiak tétováztak ennek végrehajtására nézve, gyáváknak nevezte őket és addig folytatta a rábeszélést míg végre elbatározták a szörnyű bűncselekmény végrehajtását.

Ebbeli szándékuktól vezéreltetve tehát Julius utolsó felében (16 vagy 17-én) elindultak a kecskeméti pusztáról s a nagykőrösi határon át Monor felé tartottak.

Hogy a tervet mily raffinált gonoszsággal készítették elő, mutatja az, hogy nem fogtak azonnal a daniosi rablógyilkosság elkövetéséhez, mert attól tartottak, hogy ily rendkívüli bűncselekmény elkövetése esetén, a vidék összes csendőrségének mozgósítása által, meneküléseik megnehezítettek s könnyen kelepchébe kerülhetnek. — Hogy tehát ezt elkerülhessék s a vidékbeli csendőrség figyelmét más irányba terelve azok megoszlását is elősegíthessék, előbb különféle helyeken több kisebb-nagyobb betörést, majd a gyóni rablást követték el.

Ennélfogva Julius hó 17-én délután a monori batárban E. J. zártkunyhóját feltörték s onnan 3 K értékű vasszerszámot és főző edényt; — ugyanazon délután O. J. szintén monori határbeli zártkunyhóját feltörték s onnan 43 K 60 f értékű szűrt, csizmát, kalapot, fehérneműt és egy forgópisztolyt töltényekkel együtt elloptak. Ezek közül később a szűrt, kalapot és forgópisztolyt a csendőrség nálok megtalálta s kiderítette azt az egyént is, kinek az egy pár csizmát elajándékozták.

Ugyanazon éjjel már a gyóni határba értek. Hogy ide a gyóni Kolompár cigány családdal való előzetes összebeszélés folytán jöttek e, vagy a már fentebb említett félrevezetési célzattal, az a hosszas nyomozás során sem volt megállapítható, de, hogy nem éppen a Fabók András gyóni lakos kirablását tervezték, mutatja az a körülmény, hogy előbb a H. J.-né gyóni határbeli tanyájára törtek be honnan más értékes tárgy hiányában egy vasvésőt, egy fokossal ellátott akáczfapot és a távollevő B. J. csősz 7 K 8 f készpénzét vitték el.

Innen tovább haladva Fabók János szőlőjében a bezárt kunyhóba törtek be, s onnan két darab viettel kalapot, egy darab metszőollót, egy darab esernyőt és egy vasnyelű zsebkést vittek el. Ezek közül az esernyőt és kalapokat még a közelben eldobták. Majd B. M. és D. J. szintén gyóni szőlőbeli lakosokhoz akartak betörni, de ezek által észrevétetvén, elmenekültek, mert nem tartották tanácsosnak az egymáshoz közellakó két családdal szembezállani.

Innen hajnali 2-3 óra tájban, Fabók András gyóni szőlőbeli házához mentek. Özvegy Fabók Jánosné, ki a konyhában feküdt, észrevette a cigányok zajongását s beszólt a szobában fekvő fiának és menyének, hogy keljenek fel, mert a lakás végénél cigányok vannak s egyidejűleg a konyhaajtót egy darab fával betámasztotta. Mire azonban Fabók András és neje a konyhába kimentek, a cigányok már a konyhaajtót fessegették. Erre ifj. Fabókné az udvarra nyíló ablakon át segítségért kezdett kiabálni, de csak néhányat kiálthatott s azt is eredménytelenül, mert a következő pillanatban az ablakot kívülről rámostól együtt bezúzták, segítség pedig sem akkor, sem később nem jött. Így a cigányok a konyhaajtót befeszítették s az ott talált Fabók Andrást és anyját az előbb említett vésővel és fokosos bottal ütni kezdték és pénzt követeltek.

Fabók ellenállt s az egyik férfit és egyik nőt meg is ütötte, de ekkorára bét helyen is bezúzták a fejét, mire eszméletét veszítve a földre esett. Erre a cigányok egyrésze özv. Fabóknét teperte a földre és a konyhában ma-

radt, másrésze ifj. Fabóknét rohanta meg és fojtogatni kezdte, a nők pedig ezalatt a szobában a ruhaneműeket ezörták szét s a ládában pénzt kerestek. Eközben az egyik cigány nő a konyhában letrengő özv. Fabóknéra ráült és kizsolt az udvaron örökös társaihoz, hogy adjanak kést, hadd szurja ki az asszony szemét. De mire a kést megkapbatta, az öregasszony kinjában és féltelmében oldalt fordult, így a szurás nem a szemét hanem a vállát érte. Több szurást a cigány nő már nem tehetett, mert a szobában levő társai oda hívták be. A magára maradt özv. Fabókné ezt az alkalmat felhasználva észrevétlenül kimenekült a konyhából s a pár lépésnyire levő szőlők közé futott s ott összeesett.

A cigányok özv. Fabókné eltűnését észrevéve, abban a hitben, hogy bizonyára segítségért ment és mert virradni is kezdett, elmenekültek s mindössze 10 K aprópénzt, egy nagy, rózsaszínű és egy dohányszínű selymekendőt, négy darab kanavász női fejkendőt és hét darab női inget vittek magukkal.

A cigányok eltávózása után ifj. Fabókné tért magához leghamarabb s azonnal a szőlőben lakó Fabók István sógorához szaladt, értesítvén azt a történetéről.

Erre ez reggel 5 óra tájban az alsódabasi őrsre ment be és Simon Márton járásörmesternek elpanaszolta az esetet.

Az alsódabasi őrsön ekkor a mostoha létszámviszonyok következtében csak három főnyi legénység volt s ebből is a másodaltiszt egy csendőrrel szolgálatban állott, az őrsön tehát csak Simon járásörmester volt otthon, a ki a községi orvost értesítvén, azonnal a helyszínére sietett s míg az orvos a sérülteket vette kezelés alá, ő a helyszíni szemlét ejtette meg és ifj. Fabóknét kérdezte ki.

Ifj. Fabókné a már fentebb ismertetett módon elmondta az esetet, kijelentvén, hogy a tettesek kőborcigányok voltak. Ezt különben Simon járásörmester ekkor már a bemondás nélkül is tudta, mert a helyszíni szemle alkalmával, a háztól mintegy 30 lépésnyire egy fehér vászonzsebkendőt talált, a melybe bebimezett Lakatos János, Kolompár Lulu, Lakatos Pista és Kolompár József négy cigány nővel kétségtelenül bizonyította, hogy cigányok voltak a tettesek, mert csak azok valamelyike hagyhatta el a zsebkendőt. A helyszínen hagyták még a H. J.-né tanyájáról lopott vésőt és fokosos akáczfapot és azt a 16 cm. hosszú pengéjű kést, mellyel a cigány nő özv. Fabóknét megszurta.

Az elvitt vagyon értéke mintegy 72 K-ra rugott, a hetőrészekkel okozott kár se volt nagy összegű; mindezeknél nagyobb jelentőségű volt az, hogy özv. Fabók Andrásné és a fiát életveszélyesen megsebesítették. Ifj. Fabókné nem szenvedett ily súlyos sérüléseket, de a kiállott ijedség folytán az is ágybanfekvő beteg lett.

Simon járásörmester az eset mibenállásáról kellőleg tájékozódván és a bűnjeleket biztosítván, a postára sietett a kérésére, bár meg nem volt hivatalos óra, a posta-mester felvette és továbbította a távirati jelentéseit és őrsének küldött parancsait, melyekkel utóbiákat részben a járás székhelyére, részben pedig őrskörletükben a cigányok utáni nyomozásra rendelte. Majd pedig az időközben bevonult Varga Pap János ez. őrsvezető és Konyári Márton pr.-csendőrből állott járőrrel nyomozni indult. Ez idő alatt a cigány tettesek, mint azt később Lakatos Murza és Lakatos Munda cigánygyerekek bevallották, feltartóztatás nélkül haladtak vissza a kecskeméti Szentkirály pusztára. — Itt azonban csak kipihenték magukat,

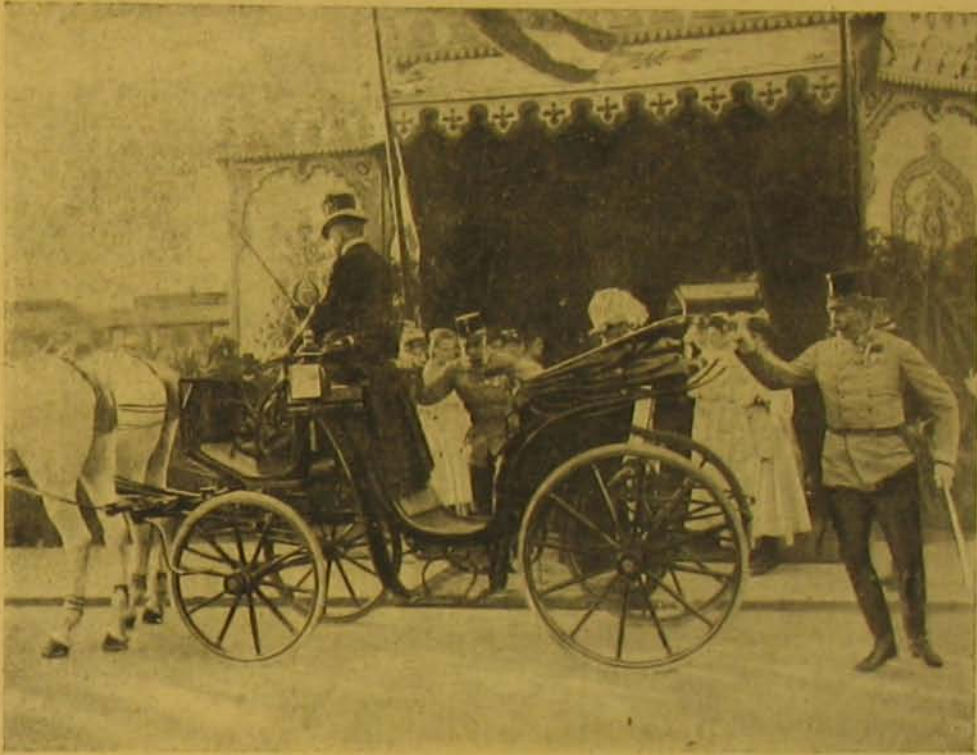
Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. Ára K 1.20. Kapható minden gyógytárban és drogeriában. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postai szállítással.

A király és Ferencz Ferdinánd trónörökös megérkezése Veszprémbe.

A király és a trónörökös a térképet tanulmányozzák,

A veszprémi vidéki hadgyakorlatokról,

mert másnap, azaz július 19-én. már a délutáni órákban, D. L. szentkirályi lakos fuvarost megfogadván, annak kocsiján Alsódános pusztára indultak, hogy a Trokár Marcsa által javasolt rablást Szarvas István kárára végrehajtsák.

D. L. fuvarosra nem volt rábizonyítható, hogy a cigányokat a jelzett helyre és onnan vissza ő fuvarozta. A fuvaros ezt tagadta, a cigányok se ismerték be; így csupán a fentebb említett cigánygyerekek vallomása alapján, a cigányok visszaszállítása által elkövetett bűnrészesége nem vétegette be igazoltnak. — Az azonban, hogy a cigányok a kecskeméti határból csak kocsin jöhettek Alsódános pusztára és vissza is azon menekülhettek, kétségtelen, mert a Simon járásörmester által berendelt járőrök és parancsa folytán külörsei is, július 18-án és 19-én az Alsódabasi, Örkényi, Pusztavacsi és az ezekkel határos vidékeket a legszorgosabban átkutatták és cigányokat seholsem találtak. — Már a dánosi eset nyomozásánál azonban megállapították, hogy a tettesek Kecskemét irányába és sebesen vágatott kocsin menekültek, már pedig az elfogott karaván rossz lovaival hosszabb ideig és sebesen vágatni nem igen lehetett.

Az alsódabasi járőrök egyrésze a gyóni rablás tettesei után kutatva szintén Kecskemét irányában buladt, míg Pelle Imre ez. örmester, pusztavacsi őreparancsnok Majlinger Ferencz és Farkas János csendőröket a tettesek nyomozására kivezényelte, maga pedig a kapott parancs folytán Alsódabasra ment be. Annyit már ide való menetközben megállapított, hogy Lakatos János (Dolár) az előző napokban a nagykőrösi erdő közelében tartózkodott, bonnan családjával együtt, állítólag fiuk Lakatos József meglátogatására, ki az ócsai kir. járásbírósnál fogva volt, időközben elmentek.

Miután Pelle ez. örmester a cigányok nagyobb részét ismerte a valamennyire beszédüket is érti, Alsódabason a nyomozás részleteinek megbeszélése után abban állapodtak meg Simon járásörmesterrel, hogy két csendőrrel visszatér a pusztavacsi és nagykőrösi batár felé nyomozni, mert, hogy Lakatos János Ócsán vagy Ócsa felé járt volna, arról addig senki se tudott. Ebből a célból Pelle ez. örmester magához vette a bűnjel zsebkendőt és G. Tóth Sándor és Kiss József csendőrökkel a már említett irányban vezette be a nyomozását, de a gyóni, dabasi, ujhartyáni és nagytyai határokon keresztül eredménytelenül.

Ekként a cigányok elértek azt a tervüket, amire fentebb rámutattam, hogy t. i. a vidéki csendőrség figyelmét, az elkövetett bűntettek által, másfelé terelték a ők Alsódános felé az addig még nem portyázott nagykőrösi erdőn át, zavartalanul járhattak a a dánosi rablógylókosságot is végrehajtották.

Arra nézve, hogy azt a rablógylókosságot miként hajtották végre, teljesen batározott adataink nincsenek. E tekintetben úgy a nyomozó csendőrség, mint később a bíróság csak a fentebb említett két cigánygyerek és Lakatos Róza vallomására támaszkodott, a melyet az elfogott cigányoknál talált bűnjelök igazoltak ugyan, de már azt, hogy a cigányok egyike-másika mily tövénységet fejtett ki eme bűntett elkövetésénél, megállapítani nem sikerült, mert a cigányok annak elkövetését a végletekig tagadták, az esetnek érdektelen élőlény szemtanuja pedig nem maradt.

Lakatos Róza a két cigánygyerek vallomása szerint, amint július 19-én este Alsódánosra a cigányok megérkeztek, a férfiak öten, és pedig Lakatos Lajos (Sztójka Dolár), Lakatos János (Sztójka Bajka), Kolompár Balog Tuti, Lakatos János (Sztójka Kuna), Lakatos János

(Sztójka Párnó), ugy esti 9 órákban bementek a kocsmába és bort kértek. Ennek fogyasztása közben Szarvas István kocsmárosnal, a ki a kocsmába bezárását hozván fel ürügyül, siettetve őket a fogyasztásra, összeveszték, azt megtámadták és pénzt követeltek. — Ez a cigányok elől a lakószobájába menekült, hova noje és fogadott lánya, már előbb bementek. A cigányok ennél fogva az ajtó felszereléséhez fogtak, miközben odajött Tabányi Pál kocsis. Ennek jöveteléről az őrtállók által előre értesülvén a mint belépett azonnal megrohanták a egy cukorvágó késsel, majd lövésekkel meggyilkolták. Aztán felszerítették az ajtót a bár a kocsmáros állítólag ki is lőtt rájuk, Német Vrana (Trokár Marcsa) és Lakatos Julcsa (Luterna és Surányi Csoroszlyn) hozzájuk csatlakozott aszonyokkal a lakásba behatoltak a kocsmáros baltacsapásokkal és forgópisztolylövészekkel meggyilkolták, nejét egy férfi alsóinggel megfojtották a végül a fogadott leányt előbb megbecstelenítették, majd Trokár Marcsa elvágta a nyakát egy késsel egészen a nyakcsigolyáig. Ezután pedig a kocsmáros — állítólag 1000 K-nyi készpénzt, zseboráját, aranylánczát, a meggyilkolt nők füleiből a fulbevalókat a más értékes tárgyakat összeszedvén, a csárdát felgyújtva, elmenekültek.

A közeli majorokban lakó egyének a tűzre figyelmeccsé lévén, a helyszínére siettek a a tűz eloltása után felfedezték a rémtettet és megtalálták a lemészárolt bulákat. — Az esetről Schindler Richárd dánosi tisztartó az irsai örsöt még az nap éjjel, a monori járásparancsnokságot pedig másnap kora reggel lovasküldöncz útján értesítette.

Navratil monori járásörmester július 20-án kora reggel csendőreivel azonnal a helyszínére sietett, úgy, hogy oda már reggeli fél 8 órakor megérkezett. Iselható helyszíni szemlért tartott a leégett csárda romjai között, de ott már csak a holttesteket találta és azt is, hogy rablás történt, akkor mindjárt a kocsmahelyiséggel kapcsolatos szatócsüzlet feldult állapotából, részben pedig már csak a meggyilkolt kocsmáros hozzátartozói megérkezése után, ezek bemondásából állapította meg. — Hogy Szarvas Teréz a gyilkosok megbecstelenítették, már csak a bíróságnak és orvosszakértőknek megérkezése után a szakértői vélemény alapján állapítható meg.

A megbecstelenítésnek, a borzasztó pillanatban való elkövetésére való képesség a kőborezigányok ama habonás bitében leli magyarázatát, hogy szerintük az, a ki szűz lányt gyilkol meg, az öröklőnek adja a lelkét és tette csakhamar kitűdődik.

Navratil járásörmester már régi tapasztalt altiszt. Ennél fogva, bár semmi olyan adat nem állott rendelkezésére a helyszíni szemle megejtése után, a miből a tettesekre illetve azok kiletére alaposan következtethetett volna, mégis a borzasztó méészárlásból, a csárda felgyújtásából arra a megállapodásra jutott, hogy a tettesek csak kőbor ozigányok lehetnek a hogy ezéljük csak rablás lehetett.

A csárda ivojában az asztalon talált boros-üvegeket is alapos vizagálat alá vevén, mivel azok egyikén ujjnyomokat vett észre, azt biztonságba helyezte abban a reményben, hátha a daktyloszkopia segítségével esetleg a tettes kideríthetősére vezet. S tényleg később dr. Gábor Béla m. kir. államrendőrségi fogalmazó által ez ujjnyomokról készített fénykép alapján sikerült is megállapítani, hogy az ujjnyom a Lakatos János (Sztójka Párnó) ujjlenyomatával azonos.

Ugyanezen napon Pelle ez. örmester és a vele volt csendőrök már a kora reggeli órákban értesültek a dánosi esetről, de csak kőszabirnek vették azt. A mint azonban

A király, a trónörökös és a külföldi attachék.

A veszprémi vidéki hadgyakorlatokról.

a pusztavacsi őrre bementek, már ott találták a Schindler tisztartó kocsisát egy levéllel, melyben a rémes esetről értesítette a őröt. A kocsin tehát azonnal Alsódánosra bajtattak és Navratil járásőrmesternél jelentkeztek.

Pelle cz. őrmester azon jelentése, hogy ők is kőbor-czigányokat keresnek, a kik a gyóni rablást végrehajtották, még jobban megerősítette Navratil járásőrmestert a cigányok elleni gyanujában, minélfogva csendőreit azonnal a gyanúsított tettesek utáni nyomozásra utasította, maga pedig a szokásos jelentéseket tette meg.

Pelle Imre cz. őrmester csak éppen a helyszínét tekintette meg, de meg se pihent Alsódánoson, hanem tovább folytatta a nyomozást, még pedig a nagykőrösi erdő irányában Kecskemét felé, mert a puhatólás során arról értesültek, hogy a csárdaégés idejében egy kocsi, amelyen többen ültek, örült sebességgel haladt a csárda felől a nagykőrösi erdő felé vezető úton s a kocsin ülők egyike olyan hangosan, hogy a tanu is meghallotta, megjegyezte, hogy jó lesz sietni, mert ha észreveszik őket, még utolérhetik.

Pelle Imre cz. őrmester tényleg jó nyomon is haladt, de már a nagykőrösi erdőnél elvesztették a nyomot, mert úgy értesültek, hogy a cigányok Tatárszentgyörgy felé menekültek. Ennélfogva a két csendőrt kocsin arra küldte, hogy az Alsódabasról arra felé nyomozó csendőrség segítségével a tettesek után kutassanak, maga pedig polgári egyénekkel előbb a medveállási, majd a tótbereki erdőt kutatta át. Ez utóbbiban pusztavacsi cigányokra talált, kiket megmota zva megtalálta náluk annak a kendőnek a párját, melyet Alsódabasról magával vitt s a cigányok azt is megmondták neki, hogy a talált kendő a Lakatos János (Kuna) tulajdona volt s hogy ezek csak Kecskemét felé menekülhettek.

Pelle cz. őrmester tehát a segítségére érkezett Egedi János és Filipinyi Pál csendőrökkel a nagykőrösi erdőn át Kecskemét felé indult, de mivel Nagykőrösön azt vette tudomásul, hogy a cigányok nem Kecskemét, hanem Abony felé menekültek, ez irányban folytatta a nyomozást. Az abonyi batárban talált is cigányokat, de azok nem a keresett cigányok voltak, minélfogva pihenés nélkül Kecskemétre ment s július 22-én a kecskeméti rendőrkapitányságtól segítségül kapott Deák László és Buchold Ferencz polgári rendőrökkel a Szentkirályi pusztá felé nyomozva, a gyóni rablás ügyében nyomozó járdőrökről már értesült és éppen ebből az okból menekülni iparkodó cigánykaravánt az elindulás pillanatában meglepte és elfogta.

Itt kézrekerültek Lakatos János (Sztójka Bajka), Kolompár Surányi Márton, Surányi Lidi, Lakatos Erzsébet (Dolla), Surányi Csoroszlá, Rostás Sándor, Kolompár Bujer a velők levő gyerekekkel, köztük Lakatos Murzsa és Lakatos Mundrával, kik később alapos felvilágosítást adtak a tettesekre és az elrablott holmik eredetére és bollétére nézve.

Megmota zásokor a Lakatos Erzsébet és Surányi Lidi batyujából előkerült a Fabókékéktól elrabolt rózsaszínű selyemkendőnek a rojtja, Lakatos (Sztójka Bajka) Jánostól pedig a meggyilkolt Szarvas István forgópisztolya, az O. J. monori lakos kunybójából ellopott szűr és egy, Lipcsei József pusztavacsi lakostól már előbb ellopott tajtékpipa. Ezen felül több véres rubadarab is találatot birtokukban, melyek mind a dánosi mészárlás alkalmával véreződtek be.

Pelle cz. őrmester az elfogottakat még azon éjjel Kecskemétre, másnap pedig Alsódabasra kísérte, hol Fabók András és neje a cigányokat s a náluk talált

kendőrojtokat felismerték. Ezek megállapítása után Simon járásőrmester táviratozott Navratil járásőrmesternek, a ki Alsódabasra érkezve átvette az elfogottakat, valamint Pelle cz. őrmester ama jelentését is, hogy a még biányzó tettesek Hajdubabáz környékén találhatók fel, mert amint a cigányok egymásközi beszédéből kivehette, a többiek arra menekültek. Át is adta az erre vonatkozó adatokat Navratil járásőrmesternek, hogy az elküldendő járót azzal elláthassa, de már nom volt rá szükség, mert a véletlen és Fogorasy Gyula cz. őrmester, hajdubabázi őrsparancnok ügyessége folytán a hiányzó tettesek és velők együtt több bizonyítékul használható bűnjel is kézrekerültek s mire Navratil járásőrmester Alsódánosra megérkezett foglyaival, akkorára Fogorasy cz. őrmester is odaérkezett elfogott cigányjaival.

(Vége köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Az áruló szalmakazal.

Irta: Szényi Károly csendőrőrmester.

A szerbeleméri örskörletben, 1902. évi július hó 19-én a délutáni órákban Kakucs Márton csendőrrel, mint rendes szolgálati járőr érkezünk B. Gy. németeleméri földbirtokos egyik tanyájára, hol a gazdaságot vezető ispán nyomban közölte velünk, hogy K. M. magyarszentmihályi korcsmáros-tól értesült, hogy a cséplő munkások éjnek idején már több ízben vittek hozzá búzát pálinkáért cserébe s meglehet, hogy a cséplő munkások a munkaadó búzáját dezsmálják meg ily célból. Eddigi puhatólása azonban teljesen sikertelen maradt, mert a munkások részüket hetenként kikapják s azt állítják, hogy pálinkát is abból szereznek be. Pedig alig hihető, hogy keresményeik legnagyobb részét valamennyi munkás oly gondatlanul elpazarolná.

Felhívásomra aztán összeszámlálta a cséplésnél használatban volt zsákokat, de egy sem hiányzott, mely esetleg jobban a lopás lehetőségére mutatott volna.

Maga az ispán pedig oda nyilatkozott, hogy cséplés közben majdnem lehetetlennek tartja a buzalopást, mert az ellenőrzést teljes odaadással kezeli, emellett ott van folyton a gépész is, a ki szintén az ellenőrzésre hivatott ember. Mindamellelt mégis arra kért bennünket, hogy vizsgáljuk meg a dolog mibenállását, hátba van a dologban valami.

A gépész iszákosági hajlama előttünk ismeretes lévén, a nyomozás megkezdésekor őt se hagytuk figyelmen kívül. Előbb az ispánnal együtt berándultunk Magyarszentmihályra s a korcsmáros kikérdezése után már teljesen tisztában voltam azzal, hogy lopott búzát hordtak a cséplő munkások pálinkáért, mert eltekintve, hogy a keresményüket csak nem prédálták volna el oly könnyelműen, a munkások nem a szokásos olcsó pálinkát, hanem a jobb fajta s drágább pálinkát vásárolták, ezt pedig csak könnyen szerzett dologgal lehet kapcsolatba hozni.

A cséplést épp azon nap végezték az egyik rakodó helyen és egy távolabbi helyre költöztek át. Vissz térőben tehát felkerestük a bevégzett cséplés helyét.

Ez utóbbi helyen míg én az ispánnal a helyszínt szemlélve, a lopás mikénti véghezviteléről tárgyalgattam, azalatt társam az egyik szalmakazal hűsében lebeveredni akart s omiatt a kazalból kevés szalmát húzgált ki maga alá, s ez alkalommal egy búzával telt zsáknak a végére bukkant. A lelet után az összes szalmakazalakat szuronyainkkal megszurkálva körülkutattuk s meglepetésünkre 10 búzával telt zsákok fedeztünk fel a szalma kazalokban különböző helyeken eldugva.

Ezek után természetesen a nyomozásnak az volt a leggyorsabb módja, hogy a zsákokat a kazalokban érintetlenül benn hagytuk, s elmentünk az ujabbi cséplés helyére és az ott dolgozó 18 munkás embert az előbbi cséplés helyére

viasszakisértük, Ott erélyesen rájuk szólottam, hogy tudomásom szerint nem minden zsákot vittek el az újabbi cséplés helyére, tehát a mit itt hagytak — keressék elő.

A munkások zavart tekintettel egymásra nézegetve kissé habozni látszottak, de újabbi nógatásomra egy közülök bátorságot nyert és ezen valamennyien felbuzdulva, közösen huzogatták elő a kazalban elrejtett buzival telt zsákokat s így került elő összesen 14 zsák buza.

Ekkor kitünt, hogy számításunk — miszerint a gépész tudott a lopásokról — bevált, mert a kikérdezések folyamán a cséplő munkások azt adták elő, hogy a gépész beleegyezése mellett lopkodták a buzát az ispán távolléte alatt — s a beszerzett pálinkából a gépész is részt kapott.

A gépész kikérdezésekor a lopásból való beleegyezését elismerte ugyan, de állítása szerint csak annyiban, hogy olykor-olykor nebány kiló buzát félretesznek s közös fogyasztásra pálinkáért becsorélik. Megtörtén hozzá tette még, miszerint a nagyobb mérvben elbarapózott lopások már tudta nélkül történtek, mert ha azokról tudomása lett volna, megakadályozta volna.

Igy került aztán az addig becsületben tartott gépész egy pár korty pálinka miatt súlyos büntetés alá, mert a cséplő munkások lopásáért nem csak mint részes, hanem mint ellenőrző közeg is bűnhődött.

Az esetben nem annyira a nyomozás sikeressége, vagy lényegessége a megfontolni való, mint inkább az élethől merített igazi példával az arra való rámutatás, hogy miként foszthatja meg becsületétől és miként sodorhatja bűnbe a szeszes ital az annak hódoló embert és hogy a hasonló esetekben való nyomozásnál működő járőrök a szalmakazlikat se hagyják figyelmen kívül.

KÉPEINKHEZ.

A veszprémi hadgyakorlatokról.

Mint már tudjuk, a folyó évi hadgyakorlatok Veszprém tájékán folytak le. Veszprém, a hol a badgyakorlatok fővezetőségének főhadiszállása volt, erre az időre középpontjává vált az egész ország érdeklődésének. Ez a hadgyakorlat a legnagyobb volt a közelmúlt években tartott hadgyakorlatok között. Az egymással szemben állott két hadseregbe négy hadtest és pedig: az északi hadseregbe a budapesti negyedik és a pozsonyi ötödik hadtest-, a déli hadseregbe pedig a zágrábi tizenharmadik és egy kombinált hadtest voltak beosztva. A záróbadgyakorlatok a trónörökös Ferencz Ferdinánd főherczeg Ő Fensége vezetése alatt, királyunk Ő Fensége jelenlétében folytak le. Ott voltak még több főherczegen és más katonai méltóságokon kívül a külföldi katonai attachék is.

Ő Felsége szeptember 15-én érkezett Veszprémbe. Másnap reggel már a Süköri hegyről vizsgálta a csapatok mozdulatait, 17-én pedig a Veszprém közelében levő Nagykilátó hegyről vizsgálódva folytatta szemléljét. A hadgyakorlat 18-án fejeződött be s Ő Felsége a megbeszélésre összegyűlt parancsnokok és tisztikar előtt legmagasabb megalégedését fejezte ki a jól sikerült gyakorlat és a csapatok kiváló magatartása felett. A jelen számunkban közölt képek a királyi szemle egyes részeit mutatják.

HIREK.

Támadó cigányok. A maros-tordamegyei Déda község határában azeptember 28-án délután Zarha Dániel, Vlajk Dániel, Vlajk Tódor és Vlajk Guszt. valamennyien dédabisztratelepi cigányok, öt polgári egyént megtámadtak és súlyosan megvertek. A bántalmazottak egyikének panasza folytán a dédai őrök Forika Péter cz. őrvezető és Szilasi György csendőrből álló járőrért a cigányok elfogására kivezényelte. A járőr, Károly Ferencz bizalmi egyént maga mellé véve, a menekülő cigányok üldözésére indult s azokat Dédabisztratelepen feltalálva elfogai akarta. A cigányok a járőr láttára dorongokat ragadtak és a járőrt megrohanva megtámadták és Szilasi csendőrt könnyen meg is sebesítették. Forika cz. őrvezető erre kardot rántott és azzal járőrtársa bántalmazóját, Zarha D. cigányt nyakon vágva, halálosan megsebesítette, Szilasi csendőr, ki megsebesítése után fegyveréből támadói ellen egy lövést intézett, de golyója szerencsétlenül éppen Károly Ferencz bizalmi férfit, találta — szintén kardot rántott és azzal Vlajk Tódort súlyosan, Vlajk Dániel és Vlajk Guszt. cigányokat pedig könnyen megsebesítette. A két utóbbi könnyen sebesült cigány ezek után elmenekült, de másnap mindketten elfogattak és a bíróságnak átadattak.

Ellenszegülés. Rozsnyón szeptember 28-án este 8 óra tájban Fafrák András, Fafrák István és Vincze János rozsnyói lakos, csendzavaró bányamunkások, Jurosik Mihály városi szolgálatot teljesítő csendőrnek ellen szegültek. Jurosik csendőr a támadók ellen kardot használt s azzal Fafrák Andrást és Vincze Jánost súlyosan Fafrák Istvánt pedig könnyen megsebesítette.

Tájékoztató a büntető novella végrehajtásához. E czim alatt *Laky Imre*, a budapesti államrendőrség oktató-rendőrfelügyelője kizárólag a csendőr és rendőrlégénység részére egy jól megszerkesztett, könnyen áttekinthető és jól megérthető kézikönyvet írt és adott ki, melyet hasznosságánál fogva melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe. *A könyv ára 50 fillér és megrendelhető Laky Imre oktató-rendőrfelügyelőnél Budapesten, VI., Hermina-ut 65. szám alatt.*

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyéget ne küldjenek. Szolgálatlaltal kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szűvegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézősködéseknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

D. Kérdés. Egyenruhában az őrsállomáson megjelenő tartalékos tisztól tartozik-e az őrsparancsnok jelentkezni? Válasz: Nem, mert az áll. szolg. hiv. XVII. fejt. 5. pontja értelmében az őrsparancsnoknak csak a katonasállomány feltételes tisztánál kell jelentkeznie.

Egri őrs. Nem tudunk róla.

M. S. Némely vármegye területén van erre vonatkozó szabályrendelet, ilyen nem léteiben engedélyhez nincs kötvé.

A. és J. Nem, mert a «szándékosság» nincs és nem is lehet ily esetben kétséget kizárólag megállapítani.

T. S. Tudunkkal nem létezik oly rendelkezés, a mely előírja, hogy a cséplőgépeknél — az etetési munkálatok végzéséig — mely egységnek alkalmazhatók. Lehetnek azok épp úgy férfiak mint nők.

Zöldág. Budapest, aradi utca 16. Kérjen levelező-lapon mutatványszámot.

777. 1. A hiv. 379. §-ába utkozó csalást; 2. a jubileumi körre vonatkozó kérdésére a I. évi 35. sz. lapunk 494. oldalán levő 5000—eln. sz. honvédelmi miniszteri rendelettel közzétett alapszabályok 6. pontjában megtalálja a feleletet.

Kursajtás. 1. Kérje őrsparancsnokától, az is magától a felvilágosítást. 2. Szolgálati úton kérje áthelyezését; ha indokolt, megtörténik.

K. S. J. őrm. A nyomozás nem bonyolult a általában nélkülözi a feltételt, a mely a közlésre alkalmassá tenné.

Bizonytalan. Többet, mint már közöltünk, mi sem tudunk, a mennyiben tanfolyam lenne, arról mi is meg fogunk emlékezni.

Cs. S. esendőr. 1. Ha érdemes rá, a különösebb akadályok nincsenek, akkor a szolgálati úton előadott kérelmére az engedélyt megkaphatja. 2. Senki sem tilthatja meg, ha polgári életben akarja élni, de nem tanácsoljuk. Eljegyezheti akkor, ha már kilépett.

Altábornok esendőr. 1. A körleti parancsnokság tartja nyilván; 2. Valószínűleg nincs hely, más oka nem lehet. 3. Még nem tudunk semmi biztosat. 4. Tudni akarták, hogy egy nőnek való lakás mihez kerül.

Herezegszállítás. Könyves Kálmán műintézetében, Budapest, VI. Nagymező-utca 37—39. sz. Kérjen árjegyzéket.

S. Őrsvezető. Minden jobb könyvkereskedésben.

Református. Ugy a római, mint a görög katolikusok a római pápa felelőssége alatt állanak. Minden a pápához tartozó ügy a római katolikusok részéről a hercegprímás, a görög katolikusok részéről pedig a balázsfalvi érsek útján lesz ő azentiséghez előterjesztve.

Zala menti. Nem. De fel kell jelenteni.

G. L. Őrsvezető. Nem szükséges, a kötelezővény a nélkül is érvényes a annak alapján bármikor igényperre támaszthat.

Gojlnai. 1. Nem hisszük, hogy felvegyék, de megkísérelheti. 2. 1800 korona

V. L. ez. Őrsvezető. Már többször megirtuk, hogy a vasúthoz hat havi próbaszolgálatra menni nem lehet.

Sz. L. Őrsvezető. Bajtársának van igaza.

F. J. A nyugdíjigényt már most megszerzte magának. A hivatalszolgák ez időszereint 70 koronával növeztetnek ki a 16 évi szolgálat után a nyugdíj évi 164 koronát tesz ki; a csendőrnek a nyugdíja ugyanannyi év után pedig évi 524 koronában van megállapítva.

Z. esendőr. Ha az őrsparancsnok intézkedését sérelmesnek találja, élhet panaszlámi jogával.

H. J. esendőr. Mivel és hogyan mooskolja be? Ez a lényege a dolognak a ön éppen ezt nem írja meg.

Gondoskodó. Tudunkkal a nőszülési engedéllyel egyidejűleg kézbesítve lesznek az őrses magántermészetű okmányok a nélkül, hogy azok másolatba vétetnének. A mennyiben a leveleiben említett nyilatkozat nem lett volna önnek már annak idején kézbesítve, úgy az még a körleti parancsnokság irattárában van. Hivatalos úton — az okok részletezése mellett kérje annak kiszolgáltatását; úgy hisszük, még most is érvényesítheti jogait. Minden esetre tanácsos, ha előzetesen ügyvédől kér felvilágosítást.

FEJTŐRÖK.

Képtalány.

Betűtalány.

A XIII. Alfonz
Budapest.

Verstálány.

Három első betűm: elem,
Sokszor káros veszedelem,
Két utolsó: testünk szorva,
Baj, ha el van meszesedve.
Öt betűm, ha együtt veszed
A hadseregben megleled.

Megfejtési határidő: 1908 október 18.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk 6. évi 39. sz.-ban közölt fejtrők helyes megfejtése:

Képtalány: «A régi jó táblabíráló». — **Betűtalány:** «Fiumei kitaláló». — **Számталány:** «Egy dádalyja, stíval, unokájával és dédunokájával».

Helyesen megfejtették: a ruszti őrs, Dömölky őrm., Muszlai őrv. Kiebér, pohorellai őrs, Csik János őrv. Turkevo, merogydi őrs, Gergely S., Antal K. jármesterek, Csoko István esendőr Sárosp. Hatata őrm. Budapest, Petrovics S. ez. őrv. Váos, Margitican Ánosné jőrm. né Nagykáta, Karácsony J. őrv. Déz, Ottó ez. őrm. Ászkier.

A kisorsolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet a ruszti őrsnek elküldöttük.

Kérjen ingyen és bérmentve

képes árjegyzéket: cs. és kir. szab. sérvkötők-,
hygienikus gummiáruk- és a betegápoláshoz szük-
séges eszközökről.

KELETI J. orvosi műszergyáros
Budapest, IV., Koronaheroszeg-utca 17.

HIVATALOS RÉSZ.

Járásparancsnokságok áthelyezése.

A m. kir. III. számú esendőrkerület területén Jász-Nagykun-Szolnok megyében fekvő tiszarósti esendőr járásparancsnokság 1908 szept. 28-án Törökszentmiklóásra helyeztetett át.

A m. kir. V. számú esendőrkerület területén Esztergom megyében fekvő mizslai esendőr járásparancsnokság 1908 szept. 30-án Párkányba helyeztetett át.

Őrslovasítás.

A m. kir. III. számú esendőrkerület területén a Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegyei dabasi járásában fekvő pusztavacsi gyalogőrs 1908 szept. 15-én lovasítottá s mint olyan működését a jelzett napon megkezdette.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

A thelyezettettek:

A m. kir. belügyminister ural egyetértőleg:

1908. október hó 1-ével:

gyergyóújfalvi *Egyed József*, III. számú esendőrkerületbeli I. osztályú százados, budapesti pótszárnyparancsnok, szárnyparancsnoki minőségben, a IV. sz. esendőrkerületbe: Kassára;

altorjai *Lőrincz Ignác*, IV. számú esendőrkerületbeli I. osztályú százados, kassai szárnyparancsnok, pótszárnyparancsnoki minőségben, a III. számú esendőrkerületbe: Budapestre;

Deák Gyula, VIII. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, a nagyváradi 1-ös szakasz parancsnoka, ideiglenes szárnyparancsnoki minőségben, a II. sz. esendőrkerületbe: Temesvárra;

Kálnai Géza, I. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, a kolozsvári 1-ös szakasz parancsnoka, ideiglenes szárnyparancsnoki minőségben, ugyanazon esendőrkerületbe: Tordára;

Kovács Ödön, II. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, a temesvári 2-ik szakasz parancsnoka, hasonló minőségben, a VIII. számú esendőrkerületbe: a nagyváradi 1-ös szakaszhoz;

Ponyó Jenő, II. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, karánsebesi szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon esendőrkerületbe: a temesvári 1-ös szakaszhoz;

Kacsicz Pál, VII. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, segesvári szakaszparancsnok, hasonló minőségben, az V. számú esendőrkerületbe: Esztergomba;

szentléleki *Hajdó Márton*, III. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, kolozsi szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a VII. számú esendőrkerületbe: Dévára;

Tóth Sándor, II. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, orsovai szakaszparancsnok, hasonló minőségben, az V. számú esendőrkerületbe: a nyitrai 2-ik szakaszhoz;

rományi lovas *Czógler Gusztáv*, VI. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, veszprémi szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a II. számú esendőrkerületbe: Orsovára;

Kálmán János, VII. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, dévai szakaszparancsnok, hasonló minőségben, az I. számú esendőrkerületbe: a kolozsvári 1-ös szakaszhoz;

Lőchever Andor, VIII. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, nagyszőlősi szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a VII. számú esendőrkerületbe: Segesvárra;

Marschall Kálmán, V. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, a nyitrai 2-ik szakasz parancsnoka, szakaszparancsnoki minőségben, a II. számú esendőrkerületbe: Újmoldovára;

Kürthy Endre, II. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, a temesvári 1-ös szakasz parancsnoka, a temesvári 2-ik szakaszhoz; és

Gáspár József, II. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, újmoldovai szakaszparancsnok, hasonló minőségben, ugyanazon esendőrkerületbe: Karánsebesre.

Nátpataky Agoston, m. kir. IV. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, rimaszombati szakaszparancsnok és

Stapel Miklós, m. kir. VIII. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, aradi 2-ik szakaszparancsnok — hasonló minőségben — kölcsönösen.

Miklós Ferenc törzserőrnagy, a VII. számú esendőrkerületből, az I. számú esendőrkerülethez.

Oldiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi minister úr által:

Tóth József m. kir. V. számú esendőrkerületbeli őrsvezető egy tűzvész alkalmával egy gyermek életének megmentése körül tanúsított bátor és önfeláldozó eljárásáért.

A m. kir. VIII. sz. esendőrkerületi parancsnokság által:

Csordás Ferenc járásőrnagy,

Sarudi Benjámín őrsvezető és

Biró Balázs volt esendőr ez. őrsvezető, a közfeltűnést keltett, országra szóló dühös rablógyilkosság vakmerő és hihetetlen tettesének kiváló leleményességgel, fáradságot nem ismerő buzgalommal és lankadatlan kitartással történt elfogása által, a közbiztonsági szolgálat terén elért kiválóan fényes eredményért.

Baranji Bálint járásőrnagy, mert 1905. év szeptember havában Roehltz David és fia márkosi lakosok kárára ollopot 50 darab üri tetteseit fáradságot nem ismerő kitérítéssel a ernyedetlen buzgalommal 158 órában át folytatott nyomozás folyamán kiderítette, a tetteseket és bűnjelöket az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VIII. sz. esendőrkerületi parancsnokság által:

Bartha Mózes,

Bételek András ez. őrsvezető,

Mick Vilmos,

Bántai Ferenc és

Brucker Győző Nándor és Társa

órák, ékszerész.

GYŐR 33. sz.

A m. kir. esendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm **500 képpel** ellátott árjegyzékemet. Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

Hegyi András esendőr ez. őrsvezetők, mert a közfelfutás miatt, országgra szóló dånosi rablógyilkosság vaktoró és hírhedt tetteseinek elfogatásánál fáradságot nem ismerő buzgalommal és lankadatlan kitartással közreműködtek a így az eredmény biztosításában tevékeny részt vettek.

Előléptettek:

1908. évi szeptember hó 25-ével:

Az öt évi tényleges esendőrégi szolgálat betöltése után:

a m. kir. II. sz. esendőrkerület állományában:

Francz Mihály, Bagy Ferencz, Pál István, Gáspár János, Jakab István és Balázs István esendőrök, esendőr ez. őrsvezetők.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel el-
jártattak:

A m. kir. II. sz. esendőrkerület állományában:

Fürmayer Péter ez. őrmester 1908 azept. 14-én és
Buba Petkó ez. őrmester 1908 azept. 15-én.

A m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Bacsa István ez. őrmester 1908 azept. 9-én, Bányai
Albert őrsvezető, 1908 azept. 7-én, Varga András I.
ez. őrsvezető 1908 azept. 2-án és Török János ez. ör-
mester 1908 azept. 7-én.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Komáromi Miklós ez. őrsvezető 1 drb. és Bányai
Mihály esendőr 3 drb. 10 koronás aranyból álló lovag-
lási jutalomdíjban részesítettek.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. sz. esendőrkerület állományában:

Hirtel István ez. őrsvezető, Soltész Erzsébettel,
1908 azept. 2-án, Nagykátán.

A m. kir. IV. sz. esendőrkerület állományában:

Mészéri Bertalan őrsvezető, Vincze Malyinnal, 1908
aug. 30-án, Nagyszőlősen.

PALYAZATOK.

Egy írónki állás a fehérgyarmati kir. járásbírósnál. Fize-
tés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 kor. Magyar nyelv szó-
ban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga.
Kérvények a szatmárnémeti kir. törvényszék elnökéhez 1908.
évi október hó 20-ig.

Egy írónki állás a lugosi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlék-
kal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és
írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kér-
vények a fenti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi okt. hó 6-ig.

Több előiglonos minőségű posta- és távirtdolgozó állás a
budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi sopron-
nyi, tomesvári és zágrábi posta- és távirtdolgozóknál. Fize-

tés pótlékkal Budapestén 900 a többi állomásokon 700 kor-
ona. Törvényszéri lakbérpótlás. al. Formászetbur ruházat, 20
korona kábeli átlány. Kérvények az illető postai és távirtdo-
lgozóknál 1908. évi október 30-ig.

Egy írónki állás a budapesti kir. kereskedelmi és váltótör-
vényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 kor.
Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály.
Három havi próbaszolgálat. Kérvények a budapesti kir. keres-
kedelmi és váltótörvényszék elnökéhez 1908. évi okt. hó 25-ig.

Egy alispáni tiszti legényi és

Egy főispáni huszári állás Máramaros vármegye törvényható-
ságánál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 200 korona. Napidíj 2
korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Máramaros
vármegye allapánjánál 1908. okt. 30-ig.

Egy kezelői állás az 5. hadtestparancsnokságnál. Fizetés
900 korona. Az 1400 korona fizetéssel járó első fizetési osztályba
leendő előléptetési várománynyal, szabályszerű lakbérilletmény
és egyszerű mindenkorra 120 korona ruházati pótlék. Magyar és
német nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Kér-
vények 1908. évi okt. hó 15-ig az 5. hadtestparancsnoksághoz.

Több főiskolai szolgáló állás a selmeczbányai m. kir. bányá-
szati és erdészeti főiskolánál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lak-
pénz pótlékkal 680 korona. Ruháilletmény 60 korona. 20 úrköb-
méter tiszta. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próba-
szolgálat. Kérvények a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdész-
eti főiskola rektorához 1908. évi okt. 23-ig.

Egy írónki állás Máramaros vármegye törvényhatóságánál.
Fizetés 1400 korona. Lakpénz 200 korona. Négy középiskolai
osztály. Német nyelv ismerete. Máramaros vármegye főispánjá-
hoz címzett kérvények 1908. évi okt. hó 20-ig.

Egy hivataloszlai állás az esztergomi kir. járásbírósnál.
Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz esetleg természetbeni
lakás. Ruháilletmény 160 korona. Magyar nyelv szóban és
írásban. Kérvények a komáromi kir. törvényszék elnökéhez 1908.
évi okt. hó 17-ig.

Érdekes Regények.

Az éjjeli bosszuállók.

Irta Féval Pál. Történelmi regény, az ír nemzetnek
Angolország ellen vívott szabadságharcából, 5 kötetben.
10 korona helyett most csak 5 korona.

Páris tragédiái.

Irta Montépin Xavier. Páris borzalmas tragédiáit
ismertető érdekláto regény, 14 kötetben, 28 korona
helyett most csak 8 korona.

Páris titkai.

Irta Sue Jonó. A nagy világvisron társadalmi titkait
ismertető érdekes regény, 12 kötetben, 15 korona 20 fill.
helyett most csak 5 korona.

A hetedik számú czella.

Irta Zuccone Péter. Megrázó bűnügyi regény,
4 kötetben, 8 korona helyett most csak 3 korona 60 fill.

A fenti regények bármelyike máséval, vagy az összeg előzetes be-
küldése esetén bérmentve küldték meg. A ki mind a négy regényt
egyszerre megrendeli, annak 40 korona 20 filler helyett csak 25 kor-
onáért szállítjuk és bérmentve küldjük a címre, ha az összeget az
elűrt könyvtárgyelésnek előzetesen beküldi, vagy máséval
megrendeli.

DOBROWSKY ÁGOST és TÁRSA

könyvtárgyelés

Budapest, IV., Múzeum-körút 7. szám.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvalák, ezimbalmok

Ünműködő, forgatható hangszerek.

A legelőkeltebb, leg-
jobb gyártmányok.

Dús választék!

Előzékeny kiszolgálás, méltányos üzleti elvek.

ELEK és TÁRSA

BUDAPEST,
Károly-körút 10. sz.